

Slovenské
národné
divadlo

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2011

č. MK – 564/2012-103/1 971

Organizácia: Slovenské národné divadlo Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ organizácie: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: SND, nová budova
generálne riaditeľstvo
Pribinova 17, Bratislava

Čas konania verejného odpočtu: 18.5.2012 o 10,00 hod.

Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke MK SR:
www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety11/odpocety.html

Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke
organizácie: www.snd.sk

Bratislava, marec 2012

Obsah

1. Identifikácia organizácie
2. Poslanie a strednodobý výhľad SND
3. Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie
4. Hodnotenie fondov organizácie
5. Podnikateľská činnosť
6. Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie
7. Personálne otázky
8. Ciele organizácie v roku 2011 a prehľad ich plnenia
9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie
10. Zhodnotenie výsledkov kontrol vykonaných kontrolnými orgánmi
11. Záver
12. Tabuľkové prílohy

1. Identifikácia organizácie:

Názov organizácie: Slovenské národné divadlo

Sídlo organizácie: Bratislava, 819 01, Pribinova 17

Identifikačné číslo organizácie: 164 763

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky

Dátum zriadenia: 1. 3. 1920

Štatutárny zástupca organizácie – generálny riaditeľ:

Mgr. art. Andrej Šoth, ArtD do 21.9.2011

Ing. Milan Vajdička od 22.9.2011

Členovia vedenia SND:

Ing. Tibor Svierčik, poradca generálneho riaditeľa

Alžbeta Bednáríková, riaditeľka kancelárie generálneho riaditeľa SND

Mgr. Juraj Martiny, riaditeľ úseku obchodu a vzťahov s verejnosťou do 26.9.2011

Mgr. Zuzana Dolinská, riaditeľka úseku obchodu a vzťahov s verejnosťou od 1.11.2011

Ing. Edita Pirohová, ekonomická riaditeľka

Ing. Milan Vajdička, riaditeľ technicko-prevádzkového úseku do 21.9.2011

Ing. Jozef Mušec, poverený vedením technicko-prevádzkového úseku od 22.9.2011

Peter Šugár, riaditeľ Umelecko-dekoračných dielní SND

Peter Dvorský, riaditeľ Opery SND

prof. Štefan Strnisko, riaditeľ Činohry SND do 23.5.2011

prof. Emil Horváth, riaditeľ Činohry SND od 24.5.2011

Vlastimil Harapes, riaditeľ Baletu SND do 20.5.2011

Andrii Sukhanov, riaditeľ Baletu SND od 23.5.2011

V priebehu prvého polroka 2011 nastali zmeny vo vedení niektorých umeleckých organizačných zložiek Slovenského národného divadla.

Generálny riaditeľ SND Mgr.art. Andrej Šoth, ArtD. poďakoval za spoluprácu riaditeľovi Baletu SND p. Vlastimilovi Harapesovi a dňom 20.5.2011 ho po vzájomnej dohode odvolal z funkcie. Dňom 23. 5. 2011 bol na post riaditeľa Baletu v SND vymenovaný p. Andrii Sukhanov. Dňa 23. 5. 2011 generálny riaditeľ SND Mgr.art. Andrej Šoth, ArtD. zároveň poďakoval za spoluprácu riaditeľovi Činohry SND Prof. Štefanovi Strniskovi a uvedeným dňom ho odvolal z funkcie. Dňom 24. 5. 2011 bol na funkciu riaditeľa Činohry v SND vymenovaný Prof. Emil Horváth. V druhom polroku 2011 došlo k nasledovným zmenám vo vedení SND, Mgr.art. Andrej Šoth, ArtD. požiadala 21.9.2011 o uvoľnenie z funkcie a následne bol do funkcie generálneho riaditeľa menovaný Ing. Milan Vajdička.

Dňa 22.9.2011 bol Ing. Jozef Mušec poverený vedením technicko-prevádzkového úseku. Dňa 26.9.2011 bol odvolaný z funkcie riaditeľ sekcie obchodu a vzťahov s verejnosťou Mgr. Juraj Martiny, od 1.11.2011 bola do tejto funkcie menovaná Mgr. Zuzana Dolinská.

Hlavné činnosti:

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle.

Postavenie a povinnosti SND upravuje Rozhodnutie č. MK-144/1999-1 o vydaní Zriaďovacej listiny Slovenského národného divadla z 29. januára 1999 v znení jeho dodatkov zo dňa 08. 07. 2002, 15. 12. 2005 a 5. 6. 2007.

Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

2. Poslanie a strednodobý výhľad SND

Slovenské národné divadlo je celoslovenská reprezentatívna národná kultúrna organizácia v priamom riadení Ministerstva kultúry SR, je najstaršou divadelnou inštitúciou na Slovensku, založenou v roku 1920. Slovenské národné divadlo rozvíja najmä tieto umelecké činnosti:

- rozvíja národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentuje na území Slovenska a v zahraničí,
- umelecky pripravuje a verejne predvádza dramatické, hudobno-dramatické a tanečné diela,
- prezentuje klasickú a súčasnú slovenskú a svetovú dramatickú tvorbu,
- prispieva k rozvoju slovenského divadelného umenia a pôvodnej slovenskej dramatickej tvorby,
- poskytuje priestor pre prezentáciu tvorby iných divadiel pôsobiacich na Slovensku a partnerských divadiel zo zahraničia,
- prispieva k prehĺbovaniu vzťahu verejnosti k divadelnému umeniu,
- poskytuje návštevníkom široké spektrum žánrov, tém a výrazových prostriedkov,
- sprostredkuje divadelné umenie čo najširšej verejnosti,
- rozvíja vzťahy so slovenskou divadelnou obcou, angažuje sa pri príprave systémových zmien v divadelníctve,
- spolupracuje so slovenskými a zahraničnými umeleckými telesami, kultúrnymi organizáciami, s festivalmi a so školami,
- rozvíja vzťahy so zahraničnými partnerskými divadlami a umožňuje ich prezentáciu na Slovensku,
- vydáva a rozširuje periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály,
- usporadúva výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- zabezpečuje ďalšie umelecko-vzdelávacie aktivity, workshopy a pod.,

- vykonáva vlastnú sprostredkovateľskú činnosť,
- realizuje scénické a kostýmové výpravy,
- vyvíja ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity.

Svoje hlavné úlohy plnilo Slovenské národné divadlo v roku 2011 na kvalitnej úrovni a dosiahlo priaznivé výkonové ukazovatele. Počas roka 2011 uviedlo SND 17 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia, odohralo 697 predstavení pre 245 778 divákov a dosiahlo tržby v sume 2 486 705,37 € vrátane kultúrnych poukazov. Predstavenia odohralo v historickej budove a v novej budove SND.

3. Kontrakt organizácie so zriaďovateľom a jeho plnenie

Ministerstvo kultúry SR uzavrelo so Slovenským národným divadlom „Kontrakt č. MK 250/2010-103/16288 na rok 2011“ zo dňa 31. 12. 2010.

Kontrakt bol uzatvorený v súlade so zriaďovacou listinou na poskytovanie verejných služieb a realizáciu nasledovných aktivít a činností :

- vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia, podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež
- šírenie vlastných dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich scénach, v Slovenskej republike a zahraničí, prezentácia hosťujúcich súborov zo Slovenska a zo zahraničia na scénach SND
- sprístupňovanie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov

Činnosti prijímateľa napĺňali najmä nasledovné ciele a ich ukazovatele:

počet premiér minimálne	12
počet predstavení celkom minimálne	680
z toho :	
pre deti a mládež minimálne	80

Plnenie kontraktu:

SND v zmysle predmetu kontraktu v priebehu roku 2011 odohralo 697 predstavení.

Uviedlo 17 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia,

z toho :

4 pôvodné slovenské tituly :

Ján Cikker : Mister Scrooge

I. Holováč, J. Ševčík, Š. Ondrišová, J. Ivanenko : Made In Slovakia

M. Kocáb, O. Šoth : Odysseus

P. Dobšinský, A. Korenči, J. Bielik : Mechúrik - Koščúrik

2 nové tituly pre deti a mládež :

A. de Saint-Exupéry, M. Pavlíček : Malý princ

P. Dobšinský, A. Korenči, J. Bielik : Mechúrik - Koščúrik

V roku 2011 zhliadlo 245 778 divákov 697 predstavení a SND dosiahlo tržby z predstavení v sume 2 430 856,37 €. Pri úhrade vstupeniek na jednotlivé divadelné predstavenia bolo použitých 55 849 kusov kultúrnych poukazov v celkovej hodnote 55 849 €. Dosiahnuté tržby vrátane kultúrnych poukazov boli vo výške 2 486 705,37 €.

SND v predchádzajúcom roku 2010 odohralo 673 predstavení, v roku 2011 odohralo 697 predstavení, čo je o 24 viac.

Slovenské národné divadlo zverejšovalo vo svojich informačných a propagačných materiáloch informáciu, že organizácia je štátnou príspevkovou organizáciou Ministerstva kultúry SR.

3.1. Činnosti/produkty organizácie a ich náklady

Umelecké činnosti

SND vykonávalo v roku 2011 umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle a so Zriaďovacou listinou SND:

- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí
- realizovalo tvorbu nových dramatických, hudobno-dramatických a tanečných diel
- zabezpečovalo kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií
- realizovalo výrobu scénických a kostýmových výprav
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúvalo výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť

- zabezpečovalo ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity
- rozvíjalo spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí

Na realizáciu týchto aktivít SND využíva výnosy z vlastnej činnosti a príspevok zo štátneho rozpočtu. Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2011 kladný výsledok hospodárenia.

Premiéry súborov SND v roku 2011

V roku 2011 uviedlo SND 17 premiér. Z celkového počtu uviedla opera 4 premiéry, balet 5 a činohra 8 premiér.

Prehľad jednotlivých titulov podľa umeleckých súborov je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Premiéry SND v roku 2011

Autor	Názov hry	Dátum premiéry
Opera:		
Giacomo Puccini	Le Villi	19.6.2011
Giuseppe Verdi	Otello	21.10.2011
Ján Cikker	Mister Scrooge	18.11.2011
Johann Strauss ml., Johann Strauss Jr.	Netopier	30.12.2011
Balet:		
Piotr Iljič Čajkovskij	Onegin	18.2.2011
Ludwig A. Minkus	Bajadéra	18.3.2011
I. Holováč, J. Ševčík, Š. Ondrišová, J. Ivanenko	Made In Slovakia	25.6.2011
Antoine de Saint- Exupéry, Michal Pavlíček	Malý princ	16.9.2011
Michael Kocáb, Ondrej Šoth	Odysseus	4.11.2011
Činohra:		
Heinrich von Kleist	Rozbitý džbán	5.2.2011
Tennessee Williams	Konečná stanica túžba	12.2.2011
Samuel Beckett	Koniec hry	9.4.2011
William Shakespeare	Coriolanus	15.4.2011
Tracy Letts	AUGUST: stratení v Oklahome	23.9.2011
Peter Quilter	Je úžasná	24.9.2011
Pavol Dobšinský, Anton Korenči, Juraj Bielik	Mechúrik - Koščúrik	12.11.2011
Jean Bapiste Poquelin Moliere	Lakomec	3.12.2011

Činnosť SND

OPERA

Giacomo Puccini: LE VILLI (koncertné prevedenie opery)

Hudobné naštudovanie a dirigent:	Friedrich Haider
Zbormajster:	Pavol Procházka
Premiéra:	19. jún 2011 - Nová budova SND
Počet repríz:	2

Po prvý raz v histórii Opery SND súbor naštudoval prvotinu operného majstra Giacoma Pucciniho Le Villi. Opera bola uvádzaná spolu s ďalšími dielami skladateľov obdobia verizmu, ktorí sú Puccinimu blízki tvorbou i hudobným cítením. V koncertnom prevedení opery sa predstavili austrálska sopranistka Louise Hudson v úlohe Anny, tenorista Ľudovít Ludha ako Roberto a albánsky barytonista Gezim Myshketa v postave Guglielma. Spoluúčinkoval orchester a zbor Opery SND pod taktovkou rakúskeho dirigenta Friedricha Haidera. Koncert bol divácky veľmi úspešný, čo sa prejavilo na spontánnej reakcii a dlhých potleskoch.

V prvej časti večera odzneli intermezzá z oper Fedora (U. Giordano), Manon Lescaut (G. Puccini) a Komedianti (R. Leoncavallo). Publikum ocenilo aj suitu z menej známej opery Šperky Madony (E. Wolf-Ferrari).

Giuseppe Verdi: OTELLO

Hudobné naštudovanie:	Ondrej Lenárd
Réžia:	Josef Průdek
Scéna:	Milan Ferenčík
Kostýmy:	Josef Jelínek
Zbormajster:	Pavol Procházka
Premiéra:	21. a 22. október 2011 - Nová budova SND
Počet repríz:	7

Po ôsmich rokoch (ostatná premiéra bola 15. 10. 1993) sa na scénu Opery SND vrátilo jedno z najvýznamnejších Verdiho shakespearovských diel Otello. Opera bola inscenovaná na objednávku festivalu Pafos Aphrodite Festival na Cypre. Hoci z technických príčin bola objednávka zrušená, vďaka predvídavosti vedenia súboru, chápaniu diela ako neustále spoločensky aktuálnej témy a samozrejme kvôli jej hudobným kvalitám – nádherným a vznešeným melódiám v sólových i zborových partoch, strhujúcej rytmike a dramatickým kontrastom, vyjadrujúcim silné emócie – Opera SND dielo naštudovala.

Výsledok bol natoľko kvalitný, že za prítomnosti veľvyslanca Helénskej republiky bola súboru opätovne ponúknutá spolupráca a vystúpenie na festivale na Cypre. V Otellovi jasne cítiť Verdiho predchádzajúcu tvorbu, ktorú obohatil novou kvalitou. V hudobnom naštudovaní vynikajúceho slovenského dirigenta Ondreja Lenárda a v réžii českého režiséra Josefa Průdeka sa v hlavných úlohách predstavili významní sólisti a hostia Opery SND Michal Lehotský, Ernesto Grisales, WeiLong Tao, Dalibor Jenis, Zoltán Vongrey, Jakub Kettner, Tomáš Juhás, Oto Klein, Jozef Kundlák, Ivan Ožvát, Martin Malachovský, Martin Mikuš, Mikuláš Doboš, František Ďuriač, Daniel Hlásny, Ladislav Uhrák, Adriana Kohútková, Eva Šušková, Eva Hornyáková, Monika Fabianová a Denisa Šlepkovská.

Ján Cikker: MISTER SCROOGE

Hudobné naštudovanie:	Dušan Štefánek
Réžia:	Andrea Hlinková
Scéna a kostýmy:	Miriám Struhárová
Zbormajster:	Koloman Kovács
Dramaturgia:	Lýdia Urbančíková
Premiéra:	18. november 2011 - Historická budova SND
Počet repríz:	3

Sté výročie narodenia skladateľa Jána Cikkera, jednej z najvýznamnejších osobností slovenskej kultúry, je príležitosťou pripomenúť si veľké umelecké hodnoty, ktoré vytvoril pre budúce generácie. Majster Cikker si vždy v prvom rade cenil živé znenie a vnímanie jeho tvorby, a preto Opera SND pristúpila k naštudovaniu tohto výnimočného diela, v Bratislave naposledy hraného v roku 1963. Skladateľ vytvoril pôsobivé aktuálne dielo, ktoré hlbokým myšlienkovým odkazom oslovuje súčasného diváka. Operu hudobne naštudoval Dušan Štefánek a dielo do 21. storočia preniesla mladá režisérka Andrea Hlinková. Prínosom inscenácie sú výborné výkony domácich vokálnych interpretov ako Peter Mikuláš, Róbert Remeselník, Miriám Maťašová, Jozef Kundlák, Jitka Sapara-Fischerová, Katarína Polakovičová, Ján Galla, Miriám Garajová, Eva Šeniglová, Klaudia Račíc-Derner, Michaela Šebestová a sólistov Bratislavského chlapčenského zboru.

Johann Strauss ml: NETOPIER

Hudobné naštudovanie:	Rudolf Geri
Réžia:	Miro Grisa
Scéna:	Milan Ferenčík

Kostýmy:	Erzsébet Rátkai
Zbormajster:	Pavol Procházka
Choreografia:	Jaroslav Moravčík
Dramaturgia:	Michal Benedik
Premiéra:	30. december 2011 – Nová budova SND
Počet repríz:	3

Po dvadsiatich rokoch sa Opera SND rozhodla opäť inscenovať Netopiera, klasickú viedenskú operetu Johanna Straussa ml. Z dramaturgického hľadiska si za cieľ dala predstaviť Netopiera, inšpirovaného viedenskou estetikou a vkusom, obohateného naším pohľadom, temperamentom a súčasným „prečítaním“ klasiky. Netopier, ktorého by sme žánrovo mohli pokojne chápať ako komickú operu, predstavuje ťažkú skúšku divadelného ansámbľu nielen po interpretačnej, ale i po hereckej stránke. Na základe diváckeho ohlasu možno tvrdiť, že dramaturgické zámery Opery SND sa naplnili a priniesli na javisko divácky zaujímavé dielo, ktoré nielen zabaví, ale prirodzenou cestou kreuje respektíve kultivuje vkus. Inscenácia za svoj úspech vďačí okrem iného vynikajúcim hereckým a interpretačným kreáciám domácich i hosťujúcich sólistov - Jana Bernáthová, Andrea Vizvári, Tomáš Juhás, Ondrej Šaling, Daniel Čapkovič, František Ďuriač, Ivan Ožvát, Jozef Benedik, Jakub Pustina, Aleš Briscein, Miroslav Dvorský, Ján Galla, Juraj Peter, Ivan Krúpa, Peter Marcin, Miriam Maťašová, Katarína Polakovičová, Monika Fabianová, Jitka Sapara-Fischerová, Adriana Kohútková, Petra Perla-Nôtová, Tatiana Paľovčíková-Paládiová.

Koncertné a sprievodné podujatia v roku 2011

Koncert

Večer trojkráľový - 6.1.2011 - Nová budova SND

Camille Saint-Saëns : Vianočné oratórium pre soprán, mezzosoprán, alt, tenor, barytón,
sláčikové kvarteto, harfu, organ a zbor, op. 12,

P. I. Čajkovskij : Serenáda C dur pre sláčikový orchester, op. 4

V programe odzneli dve pôsobivé diela: Vianočné oratórium C. Saint - Saënsa viažuce sa k záveru vianočného obdobia a Serenáda P.I. Čajkovského. Kvalitná interpretácia umožnila poslucháčom pohodové vnímanie oboch diel, najmä však oratória, ktoré neprávom nebýva často uvádzané. Treba preto oceniť aj dramaturgickú stránku tejto i ďalších koncertných produkcií. Na koncerte sa predstavili sólisti Adriana Kohútková, Denisa Hamarová, Jitka Sapara – Fischerová, Tomáš Juhás a Sergej Tolstov s dirigentom Jaroslavom Kyzlinkom. Taktiež treba vyzdvihnúť výkon zboru a orchestra SND. Najmä druhé teleso odviedlo v Čajkovského serenáde vynikajúci výkon aj zásluhou hudobného

naštudovania koncertného majstra orchestra Vladimíra Harvana, čo sa prejavilo aj na ocenení publikom.

Koncert

Juan Diego Flórez - 3. 3. 2011 - Nová budova SND

Mimoriadny koncert svetovej opernej hviezdy bel canta, ktorého hlavným organizátorom a usporiadateľom bol Dr. Ján Korecký. Bola to skvelá ukážka umenia najvyššej úrovne, na príprave a realizácii ktorej participovala Opera SND organizačne, najmä však výborným výkonom orchestra, ktorý predniesol, ako sprievodné teleso sólistu, diela D. Cimarosu, G. Rossiniho, F. A. Boieldieua, G. Verdiho a G. Donizettiho. Koncert mal mimoriadny ohlas tak u publika, ako aj v médiách.

Kontinuity (Nina Hazuchová, Magdaléna Blahušiaková) - 20. 3. 2011 - Historická budova SND

Cyklus podujatí, ktorý sa venuje prostredníctvom historika opery Jaroslava Blaha tradíciám našej prvej opernej scény, pripomína význam a tvorbu našich umelcov, ktorí sa rozhodujúcou mierou zaslúžili o jej rozvoj a napredovanie. Tentoraz Kontinuity venoval mezzosopranistke Nine Hazuchovej a sopranistke Magdaléne Blahušikovej. V programe podujatia sa predstavili aj mladí interpreti Jana Bernáthová a Ondrej Šaling ako pokračovatelia ich umeleckého i pedagogického účinkovania.

Koncert

Dies irae - 21. 4. 2011 - Nová budova SND

Na predsviatočný veľkonočný čas pripravila Opera SND zaujímavý koncert s dielami viažucimi sa na stále aktuálnu tému životných peripetií ľudstva. Predstavili sa na ňom poprední sólisti a hostia Opery SND Ján Galla, Iveta Matyášová, Jolana Fogašová, Eva Hornyáková, Adriana Kohútková, Ľubica Rybárska, Martin Babjak, Jozef Benci, Otokar Klein a Tomáš Juhás. Sólisti, orchester i zbor sa prezentovali zväčša výbornými výkonmi pod taktovkou hosťujúceho dirigenta Ondreja Lenárda, zbormajstrom bol Pavol Procházka.

Koncert

Jubilujúci veľikáni hudby - 6. 5. 2011 - Nová budova SND

Ján Cikker: Blažení sú mŕtvi, Symfonická meditácia, Gustav Mahler: Pieseň potulného tovariša a Adagietto, 4. časť zo Symfónia č. 5, Antonín Dvořák: Te Deum op.103 pre sopránové a barytónové sólo, zbor a orchester na latinský text hymnu Te Deum laudamus (1892)

Koncertom si Opera SND uctila pamiatku významných osobností svetovej hudby pri príležitosti ich okrúhlych životných jubileí (Ján Cikker 100. výročie narodenia, Gustav Mahler

100. výročie úmrtia a Antonín Dvořák 170. výročie narodenia.) Program zostavený z diel týchto majstrov dosiahol mimoriadny ohlas u publika a jeho spoločenský a umelecký dosah nemohla ignorovať ani menej žičlivá kritika. Výborné výkony podal bieloruský barytonista I. Silčukov v Piesňach potulného tovariša, A. Kohútková a P. Mikuláš v Dvořákovom Te Deum, v ktorom okrem zboru SND účinkoval aj miešaný zbor Lúčnica. Tento príklad dobrej spolupráce s kvalitným zborovým neprofesionálnym telesom sa stretol s výrazným diváckym ohlasom. Dirigent Jaroslav Kyzlink potvrdil svoje kvality, čo sa prejavilo na kompaktnom precíznom výkone telies.

Koncert

Umelci Japonsku - 29. 5. 2011 - Nová budova SND

Mimoriadny koncert pre mimoriadnu udalosť, akou bolo zemetrasenie a vlny cunami v Japonsku. Na výzvu riaditeľa Opery SND p. Petra Dvorského spontánne zareagovali všetci umelci z Opery SND aj mimo nej a svoje účinkovanie nepodmienili finančnou odmenou navyše. Už len výpočet mien hovorí za všetko: Eva Jenisová, Eva Hornýáková, Monika Fabiánová, Kazuki Ohara, Miroslav Dvorský, Dalibor Jenis, Peter Mikuláš, Keitaro Mizufune, huslista Milan Vonderka, orchester a zbor opery, zbormajster Pavol Procházka, dirigenti Rastislav Štúr a Paolo Gatto. Mimoriadne emotívny záver koncertu uvedením skladby Pieseň o rodnej zemi G. Dusíka v podaní dvoch japonských spevákov inicioval búrlivé ovácie a uznanie umelcom. Koncert, na ktorom odzneli diela G. verdiho, G. Donizettiho, A. Dvořáka, J. Masseneta, Ch. Gounoda a G. Pucciniho, sa konal pod záštitou prezidenta SR a za účasti japonského veľvyslanca v SR p. Yoshia Nomota.

Koncert

Otvárací galakonzert divadelnej sezóny 2011/2012 - 10. 9. 2011 - Nová budova SND

Na úvod 92. divadelnej sezóny 2011/2012 Opera SND pripravila výnimočný galakonzert s medzinárodným interpretačným obsadením. Otvorenie novej sezóny bolo spojené s dvadsiatym výročím vzniku Vyšehradskej skupiny, ktorej v prvom polroku 2011 predsedala Slovenská republika. Počas večera vystúpili sólisti Opery SND, sopranistka Ľubica Vargicová, mezzosopranistka Monika Fabianová a basista Peter Mikuláš, spolu s orchestrom SND. Jednotlivé krajiny reprezentovali zahraniční hostia, poľská sopranistka Katarzyna OleśBlacha a tenorista Tomasz Kuk, maďarský tenorista Boldizsár László a sopranistka Helga Nánási, z Českej republiky sopranistka Pavla Vykopalová a basista Richard Novák. Slávnostnú atmosféru večera umocnil program pozostávajúci z najznámejších árií a duet z opernej tvorby Gaetana Donizettiho, Georges Bizeta, Giuseppe Verdiho, Stanisława Moniuszka, Eugena Suchoňa, Bedřicha Smetanu a Antonína Dvořáka, ktoré zazneli pod taktovkami poľského dirigenta Tomasza Tokarczyka, na Slovensku často

hostujúceho českého dirigenta Jaroslava Kyzlinka a šéfdirigenta Opery SND Rastislava Štúra.

Kontinuity

Elena – Elina – Elektra - 11. 9. 2011 - Nová budova SND

V prvých Kontinuitách novej divadelnej sezóny sa ich autor PhDr. Jaroslav Blaho venoval Elene Kittnarovej, "prvej dáme" slovenskej opery sedemdesiatych a osemdesiatych rokov, ktorá oslávila v závere sezóny 2010/2011 vzácné životné jubileum. Elena Kittnarová veľmi výrazne utvárala umelecký profil prvej scény plné štvrtstoročie. Herecky prepracované postavy sa snúbili so suverénnym zvládnutím vypätých dramatických vokálnych partov v širokom repertoárovom rozpätí – od Katreny v Krútnave a Lutomíry vo Svätoplukovi Eugena Suchoňa cez celú galériu klasických úloh všetkých slohových epoch až k našim súčasníčkam v dielach Menottiho či Hazona. Do dejín slovenského operného umenia sa Elena Kittnarová zapísala obzvlášť dvoma profilovými kreáciami – Elinou Makropoulos v Janáčkovom prepise Čapkovej drámy a ako Straussova Elektra. Hostami Jaroslava Blaha boli medzi inými PhDr. Terézia Ursínyová a Pavol Mauréry.

Koncert

Hommage á Giuseppe Verdi - 12. 9. 2011 - Historická budova SND

Pri príležitosti blížiacej sa premiéry opery Otello si Opera SND pripomenula životné dielo svetového operného velikána Giuseppe Verdiho. Počas večera si diváci vypočuli najznámejšie árie z Verdiho oper. Pod taktovkou Pavla Procházku účinkovali hostia Opery SND Boldiszár László, Karina Skrzyszewska, Jolana Fogašová a Richard Novák. Spoluúčinkovali orchester SND a zbor opery spolu so speváckym zborom Technik Akademik.

Slávnostný večer

Večer s Petrom Dvorským - E lucevan le stelle - 24. 9. 2011 - Nová budova SND

Pri príležitosti významného životného jubilea jedného z najväčších tenoristov 20. storočia Petra Dvorského, usporiadal Dr. Jaroslav Blaho stretnutie s jubilantom pod názvom E lucevan le stelle. Večer bol obohatený o autentické zvukové i obrazové záznamy interpretačného majstrovstva Petra Dvorského, ktorý viac ako dvadsať rokov vystupoval na najvýznamnejších svetových scénach ako napr. Viedenská štátna opera, milánska La Scala, barcelonské Teatro Liceu či newyorská Metropolitná opera. Jubilant si zaspomínal na spoluprácu s veľkými spevákmi ako Montserrat Caballe, Edita Gruberová, Mirella Freni a Piero Cappuccilli i dirigentmi ako Claudio Abbado, Gianandrea Gavazzeni, Lorin Maazel,

Carlos Kleiber a Nello Santi. Celý večer sa niesol v príjemnej a priateľskej atmosfére a bol odmenený dlhotrvajúcim potleskom v stoji.

Koncert

Galakonzert - Cecilia Bartoli – Sacrificium - 13. 10. 2011 - Nová budova SND

13. októbra 2011 vystúpila v Slovenskom národnom divadle spolu so svetoznáмым Milánskym komorným orchestrom Il Giardino Armonico jedna z najlepších svetových mezzosopranistiek Cecilia Bartoli s jedinečným projektom Sacrificium. Talianka Cecilia Bartoli sa preslávila najmä znovuoobjavením hudby menej známych barokových umelcov 17. a 18. storočia, ktorých diela vyhľadávala v archívoch. Naspievala nielen albumy so skladbami slávnych autorov ako sú Gluck, Vivaldi a Haydn, ale vydala aj jeden so skladbami Mozartovho rivala Antonia Salieriho. Svojím albumom Sacrificium v roku 2009 sprístupnila poslucháčom harmóniu spevu kastrátov. Večer v Opere SND bol venovaný prezentácii práve tohto jej albumu. Koncert možno označiť za jeden z vrcholov bohatej sezóny 2011/2012.

Kontinuity

Stretnutie s tenoristom Františkom Livorom - 27. 11. 2011 - Nová budova SND

V poradí už v 5. Kontinuitách sa hosťiteľ Dr. Jaroslav Blaho venoval významnému tenoristovi Františkovi Livorovi, ktorý v 70. a 80. rokoch popri prvom tenoristovi našej národnej scény Petrovi Dvorskom zaujal post ďalšieho významného predstaviteľa tenorových partov v Opere SND. Počas svojej umeleckej dráhy prešiel obdivuhodným vývojom od tenora lyrických úloh (Ferrando v Košlerovom pamätnom naštudovaní Cosi fan tutte) až k hrdinným, dramatickým partom. Jednou z jeho ostatných postáv bol Verdiho Otello. Na stretnutí Kontinuity si priaznivci opery z nahrávok pripomenuli hlas Františka Livoru a vypočuli z jeho žiakov pôsobiacich v zahraničí Richarda Švedu (barytón), na slovenských javiskách známeho tenoristu Michala Hýroša a z tých, čo stoja na štarte svojej umeleckej dráhy, sopranistku Janku Kohútovú.

Kontinuity

Historická primadona - 11. 12. 2011 - Nová budova SND

V závere roka sa Dr. Jaroslav Blaho venoval osobnosti Margity Česányiovej, ktorá sa v povojnovom období stala vedúcou osobnosťou Opery SND v mladodramatickom a dramatickom sopránovom odbore. Počas svojho štyridsaťročného pôsobenia na scéne SND patrila medzi najvýraznejšie interpretačné osobnosti. Stála pri zrode prvých veľkých slovenských operných opusov Eugena Suchoňa a Jána Cikkeru. Bola prvou interpretkou Katreny v Suchoňovej Krútnave. Vďaka interpretačnému majstrovstvu zotrvala na poste prvej dámy vo svojom odbore až do odchodu na odpočinok po dovŕšení šesťdesiatky! V programe

Kontinuity, ktorým si diváci pripomenuli storočnicu tejto výnimočnej osobnosti, odznel okrem spomienok aj hlas umelkyne zaznamenaný na nosičoch, ako aj živé ukážky z jej repertoáru v podaní mladých slovenských sopranistiek Heleny Becse-Szabó a Lindy Ballovej.

Koncert

Vianočný koncert v Bratislave - 18. 12. 2011 - Nová budova SND

Vianočný koncert v Bratislave ponúkol najkrajšie vianočné skladby, slovenské a svetové koledy spolu so slávnymi opernými áriami z tvorby W. A. Mozarta, F. Schuberta, C. Francka, G. Rossiniho, G. Bizeta, G. Verdiho, G. Pucciniho, P. Mascagniho, L. Bernsteina a C. Orffa v interpretácii popredných sólistov Opery SND. Koncert bol vyvrcholením adventného obdobia v hlavnom meste a jeho ambíciou bolo kvalitnou hudbou podčiarknuť duchovný rozmer Vianoc. Tento zámer sa naplnil, čoho dôkazom bola príjemná atmosféra, radosť a potlesk divákov.

Pod dirigentskou taktovkou Martina Mázika účinkovali: Jana Bernáthová, Monika Fabianová, Miroslav Dvorský a Daniel Čapkovič.

Koncert

Silvestrovský galakonzert - 31.12.2011 - Historická budova SND

Spolu so silvestrovským predstavením operety J. Straussa ml. Netopier bol Silvestrovský galakonzert vyvrcholením prvej polovice sezóny 2011/2012. Exkluzívny koncert v najexponovanejšom termíne s vynikajúcim programom pozostávajúcím z najznámejších operných árií a duet z tvorby svetových velikánov W. A. Mozarta, G. Rossiniho, G. Donizettiho, G. Verdiho, G. Pucciniho ale i J. Offenbacha, J. Straussa a J. Hellmesbergera ukázal interpretačnú silu a potenciál vo všetkých zložkách operného ansámbľu. Vyvážená dramaturgia bola podčiarknutá vynikajúcimi výkonmi interpretov - J. Bernáthová, L. Hudson, D. Hamarová, J. Babjak, D. Čapkovič a J. Benci. Záverečný skandovaný potlesk bol dôkazom, že opera má svojho verného diváka, ktorý vie oceniť kvalitnú hudbu.

Komentár

Opera SND v roku 2011 uviedla premiéry štyroch operných diel – Le Villi Giacoma Pucciniho, Otello Giuseppe Verdiho, Mister Scrooge Jána Cikkera a Netopier Johanna Straussa ml.

Na toto obdobie boli plánované ešte dve premiéry: Manon Lescaut na začiatok februára a Gavalier s ružou na začiatok júna 2011. Prvú inscenáciu Manon Lescaut Giacoma Pucciniho presunulo vedenie SND z úsporných dôvodov na neskorší termín, konkrétne na 15. a 16. jún 2012. Druhá, ktorou mala byť koprodukčná inscenácia SND s budapeštianskou Štátnou operou Gavalier s ružou od Richarda Straussa, sa neuskutočnila

na základe vzájomnej dohody oboch strán. Determinujúcimi faktormi neinscenovania opery boli nevyjasnené koprodukčné vzťahy, najmä otázka dofinancovania stavby scény druhého dejstva opery, ktorú budapeštianska Štátna opera nerealizovala, čím by sa náklady v Opere SND výrazne zvýšili. Okrem toho maďarská strana požadovala uhradiť 25 % DPH, čo nebolo v zmluve zakotvené. Vzhľadom na uvedené dôvody prijali obe strany racionálne rozhodnutie nepokračovať v realizácii inscenácie.

Okrem operných premiér sa uskutočnilo desať koncertných projektov, ktoré sú dôležitým faktorom kreovania a napredovania v živote orchestra i zboru Opery SND. Uvedenie každého operného titulu, ale i koncertu bolo dôležitým momentom v hudobnom i divadelnom dianí hlavného mesta.

S potešením možno konštatovať, že v druhej polovici tohto roku, teda v prvej časti sezóny 2011/2012 sa citeľne zvýšila návštevnosť najmä v Novej budove SND. Za tento nárast možno vďačiť najmä ucelenej a jasnej dramaturgickej koncepcii vedenia súboru. Najvýraznejším titulom sa stala opereta Johanna Straussa ml. Netopier, o ktorú je obrovský záujem verejnosti.

Rok 2011 sa skončil úspešne a bol štartom do ďalšieho obdobia, ktoré vedenie Opery SND chce prezentovať najmä jednoznačnou kvalitou interpretácie, dramaturgie, výberom sólistov, vyhľadávaním nových mladých talentov a spoluprácou s poprednými zahraničnými spevákmi a dirigentmi tak, ako to naznačila dramaturgia v sezónach 2010/2011-2011/2012.

BALET

P. I. Čajkovskij: ONEGIN

Choreografia: Vasily Medvedev

Libreto: Valery Modestov

Scéna a kostýmy: Peter Čanecký

Hudobné naštudovanie: Peter Feranec

Dirigenti: Peter Feranec, Martin Gigac

Baletní majstri - repetítori: Nora Gallovičová a Igor Holováč

Premiéra: 18. februára 2011 - Nová budova SND

Počet repríz: 7

Renomovaný choreograf Vasily Medvedev, ktorý spolupracoval s významnými svetovými baletnými telesami a baletnými umelcami prijal pozvanie vedenia Baletu SND, aby tu uviedol jedno z najlepších diel klasického baletného odkazu súčasnosti.

Dielo Onegin vzniklo v koprodukcii Baletu SND a Baletu ŠD Košice vďaka prvej historickej spolupráci týchto dvoch významným baletných telies na Slovensku. Uvedenie tohto diela sa stretlo s pozitívnym diváckym ohlasom v Bratislave a v Košiciach.

Taktovku nad hudobným naštudovaním prevzal významný slovenský dirigent Peter Feranec, známy nielen z pôsobenia doma, ale aj v zahraničí. Asistoval mu mladý nádejný slovenský dirigent Martin Gigac.

Veršovaný román Eugen Onegin, vrcholné dielo Alexandra S. Puškina, sa stalo predlohou ku kompozícii, ktorá rečou súčasného baletu ponúka dynamický sled lyrických a dramatických obrazov s nadčasovým posolstvom túžby človeka po osudovej láske zdôraznené emocionálne bohatou hudbou P. I. Čajkovského bez použitia partitúry rovnomennej opery.

Onegin – je obrazom „zbytočného človeka“ neschopného urobiť šťastným ani seba samého, ani ľudí navôkol. Je znechutený prázdny životom spoločenskej vrstvy, v ktorej všetky jeho túžby a ciele sú len márnym snažením. Medvedevova interpretácia Onegina je v prvom rade vnútorným osobným konfliktom hlavného hrdinu medzi jeho predstavou ideálu a vlastnou neschopnosťou tento ideál – lásku naplniť.

Protipólom hlavného hrdinu je ušľachtilá a citlivá Tatiana. V nej sa stretávajú rozum i srdce, búrlivé fantázie a čisté sny. Ona je prienikom intelektuálnej kultúry s tradíciami ľudového života. Aj napriek tomu, že je zväzovaná spoločenskými zvyklosťami a názormi, speje k naplneniu svojho vlastného života.

L. A. Minkus: BAJADÉRA

Choreografia: Marius Petipa

Naštudovanie: Rafael Georgievič Avnikjan, Karin Alaverdjan

Libreto: Sergej N. Chudenzov

Scéna a kostýmy: Josef Jelínek

Hudobné naštudovanie: Pavol Selecký

Asistent hudobného naštudovania: Daniel Simandl

Dirigenti: Pavol Selecký, Daniel Simandl

Baletní majstri - repetítori: Nora Gallovičová, Igor Holováč, Mária Kupcová,
Bachram M. Juldašev

Premiéra: 18. marca 2011 - Historická budova SND

Počet repríz: 2

Klasická baletná inscenácia pôvodne uvedená pod názvom „Bajaderka“ pochádza z tvorivej dielne choreografa Mariusa Petipu a premiéru mala v petrohradskom Mariiinskom divadle.

Libretista S. Chudenkov sa inšpiroval dielom staroindického básnika a dramatika Kálidása – Šakuntala. Tragický príbeh lásky bajadéry – tanečnice Nikie, bojovníka Solora a Gamzatti, dcéry maharadžu, je vďačnou témou pre veľké baletné plátno s dominujúcou technikou klasického tanca.

Osud baletnej inscenácie Bajadéra na scéne je školskou ukážkou vývoja klasického baletu 20. storočia. Príbeh lásky, zrady, nenávisti a následného božieho trestu v epilógu prešiel mnohými režijno–choreografickými úpravami. Pod tieto úpravy sa podpísali tvorcovia ako V. Čabukiani, P. Gusev, K. Sergejev a ďalší. Svetové baletné hviezdy Rudolf Nurejev a Natalia Makarova priniesli vlastné verzie tohto baletu (samozrejme podľa M. Petipu - v Londýne a Paríži).

Poslednou veľkou úpravou prešlo dielo vo svojom rodisku – Petrohrade. Je vlastne pokusom o dokonalú rekonštrukciu pôvodnej formy, takmer štvorhodinovej verzie baletu podľa novoobjavených materiálov – časti pôvodnej partitúry L. A. Minkusa, poznámok a záznamu choreografie urobených režisérom predstavenia N. Sergejevom. V súčasnej dobe prežíva Bajadéra svoj návrat na scénu, uviedla sa alebo plánuje sa uviesť na viacerých významných baletných scénach – Hamburg, Varšava, Berlín, Brno atď.

Bratislavská verzia vychádza samozrejme z dostupných informácií o pôvodnej forme baletu a rešpektuje možnosti súboru a percepciu domáceho baletného diváka. Dielo naštudoval dôverný znalec ruského klasického baletu absolvent moskovskej RATI (pôvodne GITIS), jednej z najvýznamnejších baletných škôl vo svete a dlhoročný pedagóg Baletu SND Rafael G. Avnikjan s manželkou, tanečnou pedagogičkou Karin Alaverdjan.

MADE IN SLOVAKIA : VEČER SÚČASNEJ CHOREOGRAFICKEJ TVORBY

Cieľom večera Made In Slovakia: Večer súčasnej choreografickej tvorby, je poskytnúť priestor pre umeleckú tvorbu mladým autorom so zámerom podporiť kreativitu tvorcov. Predstavenie je zložené zo štyroch tanečných miniatúr v autorskom rukopise štyroch choreografov.

Narodeniny

Libreto, choreografia, réžia: Yaroslav Ivanenko

Kostýmy a scéna: Andrii Sukhanov

Hudba: Franz Schubert

Film a fotografie: Vasyľ Sevastyanov, Anton Faraonov

Premiéra: 25. júna 2011 - Historická budova SND

Počet repríz: 1

Inšpirovaný hudbou Franza Schuberta a poetikou Antona Pavloviča Čechova na tému analýzy medziľudských vzťahov nazval Yaroslav Ivanenko svoju choreografiu Narodeniny.

Intímnu hru emócií rozohráva šesť postáv, ktorých osudy sú prepletené zložitými vzťahmi. „Pri tvorbe tejto choreografie som vychádzal z hier Antona Pavloviča Čechova. Zaujímalo ma skúmanie deja, ktorý sa odvíja v určitom konkrétnom prostredí. V tomto prípade je miestom deja reštaurácia, intímna oslava, ktorá vytvára pozadie pre jednotlivé dejové línie a charakterizáciu postáv. A tak, ako je to v Čechovových drámach, stať sa môže hocičo, nielen preto, čo je vypovedané, ale aj preto, čo zostáva nevyslovené“, hovorí tanečník a choreograf Yaroslav Ivanenko.

4 MEN

Námet, choreografia a réžia: Šárka Ondrišová

Dramaturgia: Lucia Holinová

Hudba: Peter Groll

Scéna: Matúš Bubák

Kostýmy: Eva Rácová

Svetelný dizajn: Róbert Polák

Premiéra: 25. júna 2011 - Historická budova SND

Počet repríz: 1

Fascinácia ľudskou psychikou, inšpirovaná okrem iného knihou Železný Ján od R. Blya, bola východiskom pre choreografku Šárku Ondrišovú a jej kompozíciu 4MEN na hudbu Petra Grolla. Choreografka prijala ponuku spolupracovať so SND ako poctu aj ako výzvu. Ako sa vyjadrila v bulletine k pripravovanej premiére „ako výzvu vnímala najmä možnosť prepojiť prvky súčasného pohybového divadla, ktoré je jej vyjadrovacím prostriedkom, s „jazykom“ klasicky školených tanečníkov baletu“. Telo je podľa Šárky Ondrišovej ako pravdivý rozprávač, bohatý na obrazy a skúpy na slovo, pretože v hraničných situáciách života človeku nie je do reči. „Mám obľúbenú vetu – telom sa klamať nedá“, hovorí choreografka.

Povolať

Libreto, kostýmy, scéna, choreografia, réžia: Ján Ševčík

Hudba: Ghymes, Čechomor, Jej družina

Premiéra: 25. júna 2011 – Historická budova SND

Počet repríz: 1

Tanečník a choreograf Ján Ševčík, ktorý žije v Holandsku, vytvoril tanečný obrázok Povoláť! v snahe nadviazať kontakt so svojou minulosťou, ktorá sa viaže k rodnej krajine. Ako tému si zvolil odchod mladého muža do vojny a s tým spojenú stratu jeho najbližších. Hľadá v tom paralelu svojho odchodu zo Slovenska a na to sa viažuce osobné straty. Silný vzťah choreografa k vlasti cítiť aj v scénickom spracovaní témy a vo výrazových prostriedkoch, ktoré čerpajú inšpiráciu v slovenskom folklóre, ktoré podmanivo podporuje hudobný výber Ghymes, Čechomor a Jej družina.

Anjeli nad mestom

Choreografia a réžia: Igor Holováč

Libreto: Nikita Slovák

Hudba: Wolfgang Amadeus Mozart, Milan Janáči – „Opak“

Scéna: Andrej Ďurík

Kostýmy: Katarína Holková

Hudobný poradca: Peter Hochel

Premiéra: 25. júna 2011 - Historická budova SND

Počet repríz: 1

Tanečník, choreograf a baletný majster Igor Holováč prichádza s tanečnou miniatúrou Anjeli nad mestom. Autorom libreta je známy event-maker Nikita Slovák (na pôde SND v minulosti spoluautor baletných predstavení Caligula a Don Juan, s Igorom Holováčom spolupracoval na úspešnom predstavení pre deti Narodil sa chrobáčik)

Vznešeného anjela fascinuje pozemská krása, ktorá naplňa jeho srdce citom doteraz nepoznaným. „Má zmysel večnosť, keď necítíme vône, dotyky ani chute? Má zmysel blaženosť bez smútku, radosť bez bolesti a námaha bez únavy? Takéto otázky kladie predstavenie Anjeli nad mestom, alegória na ľudský údol.“

Anjelov nad mestom sprevádza netradičná hudobná kombinácia geniálneho Wolfganga Amadea Mozarta a hip-hopového mága Milana Janáčiho, ktorého fanúšikovia hip – hopu poznajú pod pseudonymom Opak.

Antoine De Saint – Exupéry, Michal Pavlíček : MALÝ PRINC

Scenár: Zuzana Mistríková, Ondrej Šoth

Réžia a choreografia: Ondrej Šoth

Dramaturgia: Zuzana Mistríková

Scéna: Juraj Fábry

Kostýmy: Milan Čorba, Andrej Suchanov

Film: David Spáčil

Hudba, aranžmán, orchestrácia: Michal Pavlíček

Hudobná nahrávka: Štúdiový symfonický orchester, Michal Pavlíček

Dirigent: Vartan Melkonien

Spev: Iva Marešová

Baletní majstri: Nora Gallovičová, Igor Holováč, Bachram Juldašev, Mária Kupcová, Mikhaylo Novikov, Liudmila Zhytnikova

Premiéra 16. a 17. september 2011 - Nová budova SND

Počet repríz 8

Inscenácia je tanečným divadlom - multimediálnym projektom pre všetky vekové kategórie, najmä však pre deti. Veď všetci dospelí boli najprv deťmi, lenže málokto z nich si to pamätá.

Predstavenie je životným príbehom A. Exupéryho. Začína sa jeho detstvom, narodeninami a prechádza do dospelosti, keď sa stáva vojenským pilotom. Celý tento príbeh je zapísaný ako osud vo hviezdach a paralelne sa odvíja ako príbeh Malého princa vo vesmíre. Základnou filozofiou celého projektu je: „Ako v nebi, tak i na zemi“. Autori inscenácie ju venovali tvorcom, ktorí sa rovnako ako autor Malého princa dokázali i v dospelosti dívať na svet detskými očami. Rovnako ako Malý princ sa vytratil z nášho sveta priskoro... Jaro Filip, Julo Satinský a Stano Radič.

Uvedenie Malého princa sa stretlo s veľkým diváckym úspechom. V súvislosti s premiérou Malého princa pripravil Balet SND súťaž " Malý princ očami detí" pre základné školy so zámerom zapojiť deti interaktívnym spôsobom do diania v divadle. Víťazi súťaže vyhrali lístky na predstavenie.

Michael Kocáb, Ondrej Šoth: ODYSSEUS

Hudba: Michael Kocáb

Libreto: Zuzana Mistríková, Ondrej Šoth

Réžia a choreografia: Ondrej Šoth

Dramaturgia: Zuzana Mistríková

Scéna: Juraj Fábry

Kostýmy: Andrej Suchanov

Film: Vas Sevastyanov

Baletní majstri: Nora Gallovičová, Igor Holováč, Bachram Juldašev, Mária Kupcová, Mikhaylo Novikov, Liudmila Zhytnikova

Premiéra : 4. a 5. november 2011 – Nová budova SND

Počet repríz : 1

Odyseus je jedna z najpríťažlivejších postáv helénskej kultúry a ústredným motívom celého radu mimoriadnych umeleckých diel. Základom tejto tradície sú Homérove diela Ilias a Odyssea. Z nich sa dozvedáme o príbehoch spojených s Trójskou vojnou či o peripetiách, ktorými je popretkávaný návrat Odyssea do rodnej Itaky. Jeho putovanie z Tróje sa stalo tiež námetom výnimočného projektu na (nielen v kontexte česko-slovenskej kultúry) výnimočnej scéne. Sála Opery a Baletu SND je priestor, ktorý umožňuje divákovi si vychutnať naplno toto mimoriadne dielo.

Strastiplná cesta antického hrdinu Odyssea oživa na hudbu Michaela Kocába v choreografii Ondreja Šotha, tvorcov, ktorí sa po dvadsiatich rokoch rozhodli k multimediálnemu projektu vrátiť. Tanečné divadlo je obohatené nápaditou videoprojekciou, ktorá umocňuje zážitok zo súčasnej choreografie.

Toto predstavenie má tendenciu rozšíriť rôznorodosť baletného repertoáru o žáner „tanečné divadlo“, v ktorom dominuje rocková hudba a prvky Laterny magiky (použitie filmu). Podobné predstavenie nemá vo svojom repertoári ani jeden zo súborov SND a predstavenie má veľký potenciál pritiahnúť do divadla mladé publikum (20 – 30 ročných).

Komentár

Od začiatku roka vedenie Baletu SND pokračovalo v zmene dramaturgického plánu predošlého vedenia a potvrdilo svoj zámer skvalitniť a rozšíriť klasický repertoár, ktorý v predošlých sezónach stagnoval a nebola mu venovaná dostatočná pozornosť.

Po uvedení Giselle v októbri 2010 bol vo februári 2011 uvedený Onegin, ktorý vhodne doplnil repertoár Baletu SND. Onegin spĺňa všetky atribúty klasického diela v modernom inscenovaní a po svojom uvedení si okamžite získal sympatie divákov.

Bajadéra, ktorá bola súčasťou repertoáru Baletu SND už v predošlých sezónach až do roku 2008, bola opätovne zaradená do repertoáru v roku 2011 práve pre svoje inscenačné kvality a obľúbenosť u diváka.

Posledná premiéra sezóny 2010/2011 bola štvorkompozícia pod názvom Made in Slovakia. Tento titul zložený zo štyroch častí ponúka mladým tvorcom možnosť ukázať nielen ich nespochybniteľný talent a schopnosti, ale zároveň ponúka divákovi štyri rôzne pohľady na tvorbu krátkych tanečných foriem. Ondrišová, Ivanenko, Ševčík a Holováč ukázali, že sú nielen schopnými inscenátormi, ale obohatili repertoár Baletu SND o prvky súčasného tanca a inscenovania, jeho štýlovú rozmanitosť a tematickú rôznorodosť.

Nové vedenie Baletu SND pod vedením Andriia Sukhanova ako riaditeľa Baletu SND sa orientuje nielen na klasické diela baletnej literatúry, ale takisto na významných choreografov súčasnosti.

V budúcnosti chce nadviazať kontakty s významnými umeleckými telesami, ktoré sú svojou tvorbou zamerané na súčasný tanec a jeho formy, ale takisto choreografov, ktorí môžu obohatiť a skvalitniť modernú a súčasnú časť repertoáru Baletu SND.

Umelecký súbor Baletu SND v uplynulom roku opustilo 9 tanečníkov a na uvoľnené miesta boli na základe medzinárodného konkurzu, ktorého sa zúčastnilo 76 kvalitných talentovaných tanečníkov, vybraných 9 talentovaných tanečníkov nielen zo Slovenska, ale aj zahraničia.

Počas sezóny 2010/2011 ukázalo niekoľko členov Baletu SND, že systematická práca s nimi prináša pozitívne výsledky, a tak laická ako aj odborná verejnosť mohla vidieť výborné výsledky Rominy Kolodziej, Silvie Najdenej, Violy Mariner, Barbory Kubátovej, Olivera Jahelku, Sergeja Jegorova, Maxima Sklyara. Títo sa stali oporami súboru Baletu SND.

Po vhodnom doplnení súboru môže Balet SND pomýšľať aj na vyššie méty a stať sa umeleckým súborom, ktorý bude požívať rešpekt odbornej verejnosti vo svete.

ČINOHRA

Heinrich von Kleist: ROZBITÝ DŽBÁN

Preklad:	Ján Štrasser, Peter Zajac
Réžia:	Vladimír Strnisko
Dramaturgická spolupráca:	Lukáš Brutovský
Scéna:	Juraj Fábry
Kostýmy:	Silvia Zubajová
Výber hudby:	Juraj Bielik
Premiéra:	5. 2. 2011 - štúdio SND
Počet repríz:	22

Dramatické dielo Heinricha von Kleista (1777 – 1811), prudkého, nepokojného a rozjatreného človeka, prenikavo odráža osobnú drámu umelca v spoločenskej realite doby, v ktorej žil a tvoril. Napriek jeho ambíciám napísať veľkú drámu, lepšiu ako Shakespeare či Goethe, je jeho najvydarenejšou i najúspešnejšou hrou prekvapujúco komédia *Rozbitý džbán*. Zo žánrového obrázku holandského vidieka, ktorý Kleista k napísaniu hry pôvodne inšpiroval, vytvoril komédiu s nápadito skomponovaným dejom a brilantne napísanými dialógmi. Formou ostrej spoločenskej satiry sa v nej banálny spor o rozbitý džbán zmení na kolotoč súdnych prieťahov, klamstiev a pretvárek.

Inscenáciu režijne pripravil Vladimír Strnisko, pre ktorého je kľúčová práca s hercom a stavba dramatickej situácie. Emil Horváth podáva v inscenácii výnimočný herecký výkon. Jeho prerod od nekompetentného sudcu k machiavellistickému diablu je plný odtieňov charakterovej drobnokresby. Aj výtvarné ladenie inscenácie vychádza z nizozemských maliarov.

Komédia je určená najmä strednej a staršej generácii, ktorá problémy s prieťahmi v súdnom konaní a s úplatnou byrokratickou spoločnosťou pozná z vlastných skúseností.

Tennessee Williams: KONEČNÁ STANICA TÚŽBA

Preklad:	Katarína Mikulíková
Réžia:	Michal Dočekal
Dramaturgia:	Iva Klestilová
Scéna:	Martin Chocholoušek
Kostýmy:	Katarína Hollá
Hudba:	Michal Novinski
Premiéra:	12. 2. 2011 - Nová budova SND
Počet repríz:	23

Tennessee Williams (1911 – 1983) je autorom výrazných ženských hrdiniek, ktoré spoločnosť často doviedla do krajnosti psychického zúfalstva. Ani postava Blanche Dubois z Konečnej stanice túžba nie je výnimkou. Autorka nového prekladu Katarína Mikulíková sa rozhodla spolu s režisérom Michalom Dočekalom aj pre nový názov hry, ktorý je interpretácií režiséra oveľa bližšie. Psychicky labilná, emocionálne vypätá a životom sklamaná Blanche je v inscenácii Slovenského národného divadla naozaj na konečnej stanici, kde jej ostáva iba túžba. Je to novodobá tragická klaunka, ktorá sa ocitla vo svete prázdna a stratenej krásy.

Režijne sa inscenácie ujal Michal Dočekal, umelecký šéf činohry Národného divadla v Prahe. Jeho režijný rukopis je veľmi čitateľný, zameriava sa na príbeh, v ktorom sa odhaľuje postupne silnejúce šialenstvo Blanche. Pracuje so zdoslovnenu metaforou a vytvára emocionálne sýte herectvo. V tejto inscenácii dostali priestor najmä členovia strednej generácie v súbore: Diana Mórová, Tomáš Mašťalír, Peter Trník, Branislav Bystriansky a ďalší.

Inscenácia je určená najmä mladšej a strednej vekovej kategórii, ktorá sa s vyprázdneným svetom stratených túžob stretáva dnes veľmi často a ktorej môžu konvenovať prostriedky modernej réžie a súčasná interpretácia diela.

Samuel Beckett: KONIEC HRY

Preklad:	Peter Lomnický
Réžia:	Rastislav Ballek
Dramaturgia:	Martin Kubran
Scéna:	Emil Drličiak
Kostýmy:	Katarína Holková
Premiéra:	9. 4. 2011 - štúdio SND
Počet repríz:	14

Írsky dramatik Samuel Beckett, nositeľ Nobelovej ceny za literatúru za rok 1969, originálnym spôsobom ovplyvnil vývoj svetového divadla. Spolu s Čakaním na Godota patrí jeho Koniec hry medzi najznámejšie diela a modelové príklady absurdného divadla.

V Beckettových textoch sa hrdinovia dostávajú do bezvýchodiskových situácií a spravidla márne hľadajú svoje miesto vo svete. Existenciálnu skepsu sprevádza čierny humor a groteskné konanie, v ktorých možno rozoznať odkazy na najvýznamnejšie klasické diela svetovej literatúry.

Anglický názov hry Endgame prevzal Samuel Beckett z názvu poslednej časti šachovej partie, keď na šachovnici zostáva len pár figúrok. „Šachová partia“, ktorú v hre rozohráva, je výzvou pre všetkých účinkujúcich, pretože vyžaduje veľmi sústredenú a vyspelú hereckú prácu, ktoré sa režisérovi Rastislavovi Ballekovi podarilo naplniť. Jeho režijný minimalizmus vyvažuje obsahová a najmä významová rovina inscenácie. Výraznú hereckú príležitosť tu má najmä Marián Labuda a Róbert Roth, pre ktorého je to ďalšia veľká postava v sezóne 2010/2011. Jednoduché, no účelné riešenie javiskového priestoru a najmä kostýmové riešenie Kataríny Holkovej dopĺňa aktuálne posolstvo inscenácie. Inscenácia je určená divákovi, ktorí ešte stále chápu divadlo ako priestor rozmýšľania a počúvania, ktorým ide o kvalitnú a náročnú literatúru.

Beckett je však i súčasťou školských osnov, takže prítomnosť takéhoto titulu na javisku SND je priam žiadúca. Téma konečnosti života a uvedomenie si hĺbky jeho prežitia sa týka každého človeka.

William Shakespeare: CORIOLANUS

Preklad:	Ľubomír Feldek
Réžia:	Diego de Brea
Dramaturgia:	Miriam Kičiňová
Scéna:	Diego de Brea
Kostýmy:	Diego de Brea

Výber hudby: Diego de Brea
Premiéra: 15. 4. 2011 - Nová budova SND
Počet repríz: 12

Očakávanou bola inscenácia hry Williama Shakespeara Coriolanus v réžii významného slovinského režiséra Diega de Breu. Veľká antická tragédia o rozpade rodiny, hodnôt celej jednej éry a generácie má v inscenácii Slovenského národného divadla veľmi sugestívny charakter. Emocionálne nasýtené herectvo a veľmi intenzívna práca režiséra s hercami sa pretavila do konzistentného a emóciami nabitého divadelného diela. Istá dávka drsnosti a surovosti, ktorá je príznačná pre texty alžbetínskeho divadla, tu dostáva veľmi divadelnú podobu. Coriolanus je politická hra o neistote demokracie a perversnosti jej predstaviteľov, čo ničí hrdinov.

Nový člen Činohry Slovenského národného divadla Milan Ondřík v nej ako Coriolanus podáva veľmi sústredený výkon s veľkými charakterovými zlomami a prináša na javisko hrdinu činu. Priestor v tejto inscenácii dostala po dlhšom čase jedna z mála slovenských tragédií Anna Javorková.

Inscenácia je určená širokému spektru divákov a dopĺňa repertoár o kvalitnú tragédiu svetovej klasiky hamletovského rozmeru.

Inscenácia získala cenu Dosky 2011 v kategórii Najlepšia réžia a Najlepšia inscenácia. Predstaviiteľka Volumnie Anna Javorková získala cenu Tatrabanky za umenie 2011.

Tracy Letts: AUGUST: STRATENÍ V OKLAHOME

Preklad: Martin Solotruk
Réžia: Peter Mikulík
Dramaturgia: Zuzana Dzurindová
Scéna: Alexandra Grusková
Kostýmy: Alexandra Grusková
Hudba: Peter Mankovecký
Premiéra: 23. 9. 2011 a 24. 9.2011 - Nová budova SND
Počet repríz: 12

Americký dramatik Tracy Letts (1965) získal v roku 2008 za hru August: stratení v Oklahome Pulitzerovu cenu za najlepšiu hru. Dráma o rodine, ktorej príznačné meno Westonovci hovorí o totálnom rozpade západného sveta, je komprimovaným obrazom súčasnej spoločnosti. Rodinné tajomstvá a traumy sa odhaľujú, utrpenie a problémy narastajú s každou novou situáciou. Hra má parametre dobrej rodinnej drámy, napísanej

s humorom a ironickým nadhľadom. Posledné zúčtovanie Violet Westonovej so svojimi tromi dcérami nie je práve láskavým pohladením. Pútavý príbeh, v centre ktorého stoja rodinné vzťahy, a to rodiny v pomerne vysokom štádiu rozkladu, ponúkajú herecké príležitosti pre celý súbor. Jasné vekové rozmedzia postáv dovoľujú rozohrať veľké plátno a veľký javiskový obraz. Inscenácia v réžii Petra Mikulíka má klasické spracovanie a nie je síce interpretačne výrazná, jednotlivci v nej však podávajú maximálny výkon. Je to titul, na ktorom sa overujú kvality hereckého súboru v klasickej činohre. Emília Vášáryová ako Violet Westonová podáva veľmi sugestívny výkon plný nuáns a charakterovej psychofyzickej drobnokresby.

Inscenácia je určená najmä strednej a staršej generácii, keďže ústredný konflikt je medzigeneračný a vzťahový. Nad tým všetkým však jasne čnie metafora rozbitého sveta aj v nádherne vyleštenom dome.

Peter Quilter: JE ÚŽASNÁ

Preklad:	Pavel Dominik
Réžia:	Jakub Nvota
Dramaturgia:	Miroslav Dacho
Scéna:	Michaela Hořejší
Kostýmy:	Michaela Hořejší
Hudba:	Kamil Mikulčík
Premiéra:	24. 9. 2011 a 25. 9. 2011 - štúdio SND
Počet repríz:	15

Súčasný britský dramatik Peter Quilter je autorom viacerých hier s problematikou showbiznisu, mediálnych hviezd, prostredia umelcov. Aj v hre Je úžasná sa objektom jeho drobnohľadu stala excentrická a výstredná, najhoršia speváčka na svete Florence Foster Jenkins. Je to príbeh o odvahe, zdravej drzosti a láske k spevu aj za cenu odumretia ušných bubienkov poslucháčov. Hra isto nie je intelektuálnym dumaním nad stavom sveta, ale oddychovou záležitosťou, ktorá humorným spôsobom odhaľuje psychológiu nie celkom tuctovej osoby. Pesničky, humor a nadhľad na problém sú devízy titulu o žene, ktorá napriek netaľentu na spev, vypredala Carnegie Hall. Inšpiráciou k príbehu bola skutočne existujúca Florence Foster Jenkins, ktorej osudy autor samozrejme dotvoril a čiastočne zmenil.

Hra je s pesničkami, ktorých autorom nie sú len slávni hudobní skladatelia, ale časť z nich pre inscenáciu zložil Kamil Mikulčík. Hlavnú úlohu výstrednej dámy s ľahkosťou a šarmom predvádza Kamila Magálová, pre ktorú je to vlastne jubilejná rola. Mladý režisér Jakub Nvota má skúsenosti s hudobným, prevažne kabaretným divadlom, a preto sa inscenácia Je úžasná žánrovo približuje práve k tomu typu divadla.

Inscenácia je určená najmä publiku, ktoré obľubuje komediálny žáner a jeho vekové ohraničenie nie je celkom možné určiť. Isto to však nie je generácia teenegerov, ale najmä ich rodičov.

Pavol Dobšinský, Anton Korenči, Juraj Bielik: MECHÚRIK - KOŠČÚRIK

Réžia: Juraj Bielik, Anton Korenči
Dramaturgia: Miriam Kičiňová
Scéna: Jaroslav a Miroslav Daubravovci
Kostýmy: Barbora Gálisová, Lucia Šedivá
Hudba: Juraj Bielik
Texty piesní: Anton Korenči
Premiéra: 12. 11. 2011 a 13. 11. 2011 - štúdio SND
Počet repríz: 10

Rozprávka na repertoári Činohry SND bola „nedostatkovým tovarom“. Výchova malého diváka začína už v predškolskom veku, a preto Činohra SND zväziac tieto fakty, rozhodla sa do dramaturgického plánu zaradiť rozprávku. Výber Mechúrika-Koščúrika určil fakt, že mladý režijný tandem Juraj Bielik a Anton Korenči má skúsenosti s inscenovaním rozprávok a najmä s ich hudobnou úpravou. Ale i to, že ide o slovenskú ľudovú rozprávku, ktorá má netradične neľudové spracovanie. Mechúrik-Koščúrik totiž v Činohre SND dostal podobu hudobnej rozprávky o priateľstve a o schopnosti obety za kamarátov. Je to dobrodružné putovanie s pesničkami, ktoré odhaľuje základné ľudské vlastnosti skrz chovanie zvieratiek. Rozprávka tak má nielen svoj hudobný a príbehový rozmer, ale aj výchovný. Priestor v nej dostali najmä študenti a čerství absolventi Vysokej školy múzických umení, ktorí bez problémov ovládajú hru na hudobnom nástroji. Na rozprávku reagujú diváci, najmä deti, veľmi dobre. Hravé pesničky, nákazlivá atmosféra radosti sú chytľavé a deti odchádzajú z divadla s dobrým pocitom. Rozprávka je však príťažlivá i pre rodičov, ktorí v nej nájdu aj humor pre dospelého diváka. Uvádzaním rozprávok chceme pokračovať a naučiť tak prvodivákov pravidelnej návšteve divadla.

Jean Baptiste Poquelin Molière: LAKOMEC

Réžia: Vladimír Strnisko
Scéna: Juraj Fábry
Kostýmy: Juraj Fábry
Výber hudby: Juraj Bielik
Premiéra: 12. 11. 2011 a 13. 11. 2011 - Nová budova SND
Počet repríz: 8

Francúzsky dramatik Jean Baptiste Poquelin Molière (1622 – 1673) vložil do hry Lakomec svoje ostré, ironické a kritické poznanie o svete. Hra však nestráca svoju aktuálnosť ani dnes, pretože obohacovanie sa na úkor iných je bežný jav aj v dnešnej spoločnosti. Pomerne prostá zápleтка, v ktorej chce chorobne lakomý otec za najvýhodnejších podmienok oženiť seba i svoje deti, však odhaľuje ďaleko závažnejší problém. A to klamstvo, vzájomné klamanie sa kvôli majetku. V klasickom výklade hry je Harpagon - Lakomec majiteľom truhličky, ktorú mu nielen za účelom „prevýchovy“ ukradnú. Navrátenie je aktom poznania a uzmierenia aj istého pochopenia, že žgrosením sa k šťastiu nedôjde. V interpretácii režiséra Vladimíra Strniska nie je tým oklamávaným Harpagon, ale on je ten, ktorý pristihne svoje okolie pri klamstve, pri pachtení za jeho peniazmi. V závere hry mu totiž jeho milovanú truhličku s peniazmi síce vrátia, ale ukáže sa, že peniaze v nej nikdy neboli ukryté. Harpagon ich mal celý čas pri sebe. Inscenácia nie je svojou poetikou prelomová, či výrazne pribojná, ale herecká práca je veľmi detailná.

V hlavnej úlohe sa predstavil nový člen Činohry SND Ivan Vojtek, ale aj Milan Ondřík i navrátil sa člen Ľubomír Pavlovič. Veľký a výrazný priestor dostali i študenti a bývalí absolventi Vysokej školy múzických umení, pre ktorých to bola zaujímavá a tvorivá spolupráca.

Inscenácia je určená najmä staršej a strednej generácii, ktorá problém finančných machinácií a chorobného obohacovania sa pozná, často i z vlastnej skúsenosti. Zároveň je to titul, ktorý je i súčasťou stredoškolských osnov.

Komentár

V kalendárnom roku 2011 uviedla Činohra SND osem premiér, z toho štyri v sále činohry a štyri v štúdiu. Hoci mediálny obraz SND vytvára pocit, že ide o inštitúciu, ktorá sa nevenuje prakticky ničomu inému, len svojim vlastným problémom, rok 2011 priniesol v činohre niekoľko podnetných tendencií, na ktoré je možné nadviazať aj v ďalšom období. Predovšetkým sa konečne po rokoch začal výraznejšie rozširovať aj herecký súbor.

V tomto roku sa úspešne uviedli v hlavných úlohách noví členovia súboru Ivan Vojtek a Milan Ondřík. Posledne menovaný bol za úlohu Coriolana v rovnomennej inscenácii nominovaný na Dosku 2011 za najlepšie herecký výkon a získal cenu Tatrabanky. Cenu Tatrabanky za herecký výkon v tejto inscenácii tiež získala Anna Javorková. Okrem menovaných nových členov sa do súboru vrátili aj bývalí dlhoroční osvedčení členovia, už spomínaný Ľubomír Pavlovič, Ján Gallovič, Zuzana Fialová a Ľuboš Kostelný. V tituloch, ktoré sa objavili na dramaturgickom pláne, tiež dostali veľmi zaujímavé herecké príležitosti doterajší členovia súboru a dá sa povedať, že v jednotlivých inscenáciách dominovala práve

herecká zložka. Vyzdvihnúť možno hlavne výkony Tomáša Maštalíra a Diany Mórovej v inscenácii Konečná stanica túžba, Emila Horvátha, Dušana Jamricha a Ingrid Timkovej v Rozbitom džbáne, Mariána Labudu a Róberta Rotha v Konci hry, Kamily Magálovej a Mariána Geišberga v hre Je úžasná a Emílie Vášáryovej, Zdeny Studenkovej a Zuzany Kocúrikovej v inscenácií August: Stratení v Oklahome. Významným podnetom na omladenie súboru sa môže stať inscenácia rozprávky Mechúrik-Koščúrik, kde okrem Branislava Bystrianskeho a Táne Pauhofovej účinkovali ako hostia predstavitelia najmladšej hereckej generácie a takmer všetci preukázali, že sa na javisku činohry SND môžu objaviť kedykoľvek aj v budúcnosti.

Spomedzi inscenácií SND v roku 2011 mal najväčší ohlas Coriolanus v réžii hosťujúceho Slovinca Diega de Breu, ktorým získal Dosku za najlepšiu inscenáciu sezóny. Režisérovi sa podarilo očariť kritiku drsným a expresívnym režijným rukopisom, na ktorý náš divák nie je zvyknutý a ešte sa ho len učí prijímať. Pozoruhodná inscenácia vznikla aj pod vedením ďalšieho zahraničného hosťujúceho režiséra Michala Dočekala - Konečná stanica túžba, ktorá však trochu nepochopiteľne ostala v tieni Coriolana. Režiséri ostatných inscenácií – zhodou okolností tí domáci, slovenskí, zvolili väčšinou režijný kľúč založený na detailnej práci s hercom. Volili teda metódu, na výsledky ktorej je náš divák dlhodobo zvyknutý a akceptuje ju.

Z dramaturgického hľadiska Činohra SND opäť vo svojej ponuke pokryla široké spektrum divákov. Na jednej strane ponúkla ťaživý a intelektuálne mnohovýznamový Beckettov Koniec hry. Opačný extrém zrejme predstavovala inscenácia hry Je úžasná Petra Quiltera. Detskému publiku bola určená rozprávka Mechúrik-Koščúrik. Do nej mladí tvorcovia a interpreti vložili hravosť a energiu, ktorá dokáže strhnúť aj staršieho diváka. Ostatné tituly – August: stratení v Oklahome, Lakomec a Rozbitý džbán pod vedením skúsených režisérov Petra Mikulíka a Vladimíra Strniska predstavujú stabilnú kvalitu a divadelnú estetiku, na ktorú je náš divák zvyknutý už desiatky rokov.

V roku 2011 nahradil vo funkcii riaditeľa Činohry SND Vladimíra Strniska Emil Horváth a hlavným dramaturgom sa stal Martin Kubran. Tieto zmeny boli privítané hereckým súborom pozitívne a priniesli nový impulz v umeleckej práci.

Ako už bolo povedané, napriek nelichotivému mediálnemu obrazu a mnohým traumatizujúcim organizačným zmenám Činohra SND pokračuje v kontinuálnom vývoji, ktorý by mal – ak sa uskutočnia zámery nového umeleckého vedenia – vyústiť v najbližších sezónach do kvality, ktorá by zniesla porovnanie nielen v kontexte domáceho divadelného umenia, ale aj najaktuálnejších európskych trendov.

Krištáľový ples SND

Slovenské národné divadlo zorganizovalo v marci Krištáľový ples, kultúrno – spoločenské podujatie na najvyššej úrovni. Týmto chcelo nadviazať na tradíciu divadelných plesov, ktoré SND organizovalo už za prvej Československej republiky a ktoré vždy patrili k vrcholom spoločenskej sezóny v hlavnom meste. Zároveň sme chceli ples zorganizovať v novej budove SND, aby sme ukázali teoretickým prenajímateľom možnosti tohto objektu a prilákali do SND solventných klientov, ktorí by boli schopní v budúcnosti prispieť na realizáciu divadelných predstavení SND. Vďaka spolupráci s agentúrou Agas sa nám podarilo zabezpečiť na toto podujatie účasť svetových hviezd. Na plese vystúpila operná diva Anna Netrebko, operný spevák Erwin Schrott, svetový tenorista José Cura, baletná hviezda Vladimír Malakhov, ale aj slovenské hviezdy ako dirigent Peter Feranec, operná speváčka Andrea Danková, či operný spevák Miroslav Dvorský. Na podujatí dostali možnosť prezentovať sa aj umelci SND. Zároveň sa na tomto podujatí odovzdávali ceny Krištáľová Minerva osobnostiam SND. V spolupráci s RTVS sa prenášal priamym prenosom na STV1 špičkový kultúrny program, ktorý tvoril samostatný úvod tohto kultúrno – spoločenského podujatia.

VÝSTAVY

Výstavy boli koncipované na základe výberu autorov z domáceho prostredia i zo zahraničia, ktorých tvorba nejakým spôsobom korešponduje s divadlom. Zrealizovaná bola i stála expozícia, ktorá reprezentuje osobnosti a legendy našej prvej národnej scény.

Martina Turnerová – Muži pred objektívom - (13. 1. – 1. 3. 2011)

Na výstave autorka prezentovala desať portrétov známych mužov, ktorých fotografie upravuje a výtvarne dopĺňa podľa vlastných svojských predstáv o osobnostiach.

Sam Havadtoy – Posledná večera a nové sochy (Maďarsko) - (21. 2. – 20. 4. 2011)

Autor sa na vernisáži osobne zúčastnil. Expozícia sa konala pri príležitosti uvedenia baletov z Györu a Segedína.

Roman Borisovič Jašin – Ruská poetika v obraze (Rusko) - (18. 2. – 31. 3. 2011)

Výstava bola organizovaná v spolupráci s Ruským inštitútom a konala sa pri príležitosti uvedenia baletu Onegin.

Marek Ormandík – Očistec - (3. 3. – 20. 4. 2011)

Výstava bola sprístupnená ako jedna z expozícií ku Krištáľovému plesu SND 5. 3. 2011.

Osobnosti SND - (5. 3. 2011) – stála expozícia

Pri príležitosti Krištáľového plesu generálny riaditeľ O. Šoth slávnostne otvoril stálu expozíciu venovanú nežijúcim osobnostiam SND. Výstava sa sústreďuje na zakladateľov divadla a významné osobnosti z jeho staršej i novšej histórie.

Igor N. Kalinauskas Silin – Duch, telo, krv (Rusko) - (6. 4. – 11. 5. 2011)

Cyklus jeho prevažne abstraktných obrazov vyjadruje spirituálnu podstatu bytia. Vernisáže sa autor osobne zúčastnil.

Obraz – Kráľovský rod - (14. 4. – 6. 5. 2011)

V SND mali možnosť návštevníci obdivovať unikátny nadrozmerný obraz Kráľovský rod (3,5x1,5m), ktorý vytvorili deti s vrodeným krvácačným ochorením – hemofíliou.

Kristína Schreiberová – Osobnosti Krištáľového krídla a Podobnosti osobností

(26. 4. – 19. 5. 2011)

Umelecká fotografka Mgr. art. Kristína Schreiberová (1980) prepája tajomný svet fotografie s ďalšími formami umeleckého prejavu.

Stano Bubán – Pokánie a iné hry - (13. 5. – 30. 6. 2011)

V SND prezentoval najnovší cyklus veľkoplošných obrazov pod názvom Pokánie a iné hry.

Miro Gábriš – Výstava 2011 – Mirinof - (23. 5. – 30. 6. 2011)

FOTOREFLEXIA sezóny 2010/2011 - (1. 6. 2011 -)

Slovenské národné divadlo prezentuje v priestoroch novej budovy SND výstavu fotografií z premiér uvedených v sezóne 2010/2011. Kolekcia obsahuje 16 premiér všetkých súborov. Expozícia je reprezentatívnou prehliadkou toho, čo sa za posledné obdobie na našej národnej scéne udialo.

Róbert Švarc - Portrét Samuela Becketta - (1. 6. - 30. 6. 2011)

Portrét Samuela Becketta v stvárnení výtvarníka Roba Švarca sme prezentovali v súvislosti s uvádzaním Beckettovej inscenácie Koniec hry v tejto sezóne.

Finisáž - (29. 6. 2011)

Na záver sezóny 2010-2011 sme uskutočnili verejnú finisáž výstav (29.6.), ktorá zhrnula tvorbu vystavovaných autorov a mala za cieľ poďakovať našim návštevníkom za priazeň a pozvať ich na projekty budúcej sezóny.

V knihe a za knihou - (31. 8 - 21.10. 2011)

Výstava predstavila dielo štyroch ilustrátorov: Dušana Kállaya, Martiny Matlovičovej - Královej, Dany Moravčíkovej a Miloša Koptáka.

Daniel Bidelnica – Svetlo v pohybe - (14. 9. – 28. 10. 2011)

Autor na výstave v SND prezentoval obraz, ktorý sa stal podkladom pre vitráž pre nemocnicu Kramáre v súvislosti s projektom V. Svobodovej Kvapka nádeje. Tento počín je jedným z mnohých autorových charitatívnych prejavov.

Slovenka roka - (8. 9. – 30. 9. 2011)

Výstava v novej divadelnej sezóne vznikla na základe spolupráce SND, Rozhlasu a televízie Slovenska a redakcie týždenníka Slovenka.

Výtvarné premeny SND - prednáška - (4. 10. 2011)

Dňa 4. 10. o 17.00 sa v galérii Slovenskej výtvarnej únie konala v rámci festivalu BLAF prednáška pod názvom Výtvarné premeny SND (konceptia, význam a dopad expozícií v novej budove Slovenského národného divadla). Autorka prezentácie a prednášajúca: Mgr. Barbara Brathová, historička umenia.

Ján Cikker – slovenský, svetový - (12. 10. – 30. 11. 2011)

Výstava k 100. výročiu narodenia Jána Cikkera (1911 – 1989) mapovala bohatú inscenačnú tradíciu javiskového diela skladateľa, ktorý svojou hudobno-dramatickou tvorbou kľúčovým spôsobom zasiahol do histórie slovenskej opery

Famagusta – európske mesto duchov (Cyprus) - (21.10. – 10.11. 2011)

Blue velvet – Jana Brezinová - (24.10. – 30.11. 2011)

Re-expozícia (Fínsko) - (3.11. – 2.12. 2011)

Na výstave sa predstavilo osem mladých umelcov (Jere Alajeesiö, Aukusti Heinonen, Minna Kallinen, Juan Kasari, Vilinka Kätkö, Alexandra Larsson, Aura Saarikoski a Iiu Susiraja) z fínskych umeleckých škôl.

Hessam – Oslava svetla (Irán) - (7.11. – 9.12. 2011)

Večer slovensko-kórejskej harmónie, Samsung (Južná Kórea) - (4.12. 2011 – 5.1.2012)

Večer slovensko-kórejskej harmónie mal podporiť priateľské vzťahy slovenského a kórejského národa.

Svetozár Košický – IKONY/ICONS - (6.12. 2011 – 30.1. 2012)

Kúsok šťastia 2011, Bayer - (8.12. 2011 – 15.1. 2012)

Cieľom projektu je podporiť a odhaliť svet detí, ktorých osudy skomplikovali nepriatelia – onkologické ochorenia. Súčasťou výstavy je aj detský kútik, ktorý môžu malí návštevníci našich predstavení využiť počas prestávok.

Kamila Štanclová – Kabaret života - (13.12. 2011 – 30.1. 2012)

V SND vystavuje autorka svoju staršiu aj najnovšiu maliarsku tvorbu pod názvom Kabaret života. V nej pertraktuje problematiku masiek, ktoré každý z nás imaginárne nosí v živote.

Komentár

V priebehu mesiacov január – december 2011 bolo v priestoroch novej budovy SND zrealizovaných 24 výstav (7 zahraničných, 1 stála expozícia, 1 ročná expozícia, 1 prednáška o výstavách, 1 finisáž). Náklady na inštaláciu výstav znášali vystavovatelia.

Prehľad inscenácií súborov SND v roku 2011

Autor	Názov predstavenia	Počet predstavení
Opera		
G. Verdi	Aida	2
G. Puccini	Bohéma	6
M. P. Musorgskij	Boris Godunov	3
G. Bizet	Carmen	10
W. A. Mozart	Čarovná flauta	13
G. Donizetti	Dcéra pluku	3
W. A. Mozart	Don Giovanni	8
G. Verdi	Dvaja Foscariovci	8
P. I. Čajkovskij	Eugen Onegin	4
CH. Gounod	Faust	5
B. Britten	Kominárik	6
	Koncert	18
G. Verdi	La Traviata	9
G. Puccini	Le Villi	2
G. Puccini	Madama Butterfly	7
J. Cikker	Mister Scrooge	3
G. Verdi	Nabucco	9
G. Donizetti	Nápoj lásky	2
J. Strauss ml., J. Strauss Jr.	Netopier	3
Ch. W. Gluck	Orfeus a Eurydika	3
G. Verdi	Otello	7
B. Smetana	Predaná nevesta	2
V. Bellini	Puritáni	7
P. Mascagni	Sedliacka česť/Komedianti	7
M. Dubovský	Tajomný kľúč	4
G. Puccini	Tosca	10
G. Puccini	Turandot	7
Opera celkom	27 titulov	168
Balet		
L. A. Minkus	Bajadéra	4
	Balet Gala	1
M. Radačovský, I. Holováč	Bolero a viac	1
P. Hammel, M. Radačovský, P. Lančarič	Everest	2
A. Ch. Adam, J. Kubánka, O. Šoth, Z. Mistríková	Giselle	7
P. I. Čajkovskij	Labutie jazero	9
J. Kudelka	Made in: Canada	1
I. Holováč, J. Ševčík, Š. Ondrišová, J. Ivanenko	Made In Slovakia	3
A. do Saint- Exupéry, M. Pavlíček	Malý princ	10
T. Frešo	Narodil sa chrobáček	4
M. Kocáb	Odysseus	3
P. I. Čajkovskij	Onegin	17
	Pondelky súčasného tanca	4
A. Popovič, Ľ. Feldek, J. Ďurovčík	Popolvár	9
V. Patejdl	Snehulienka a sedem pretekárov	9
Balet celkom	14 titulov	84
Činohra		

P. Shaffer	Amadeus	12
L. N. Tolstoj	Anna Kareninová	16
T. Letts	AUGUST: stratení v Oklahome	12
W. Shakespeare	Coriolanus	14
M. Kukučín	Dom v stráni	9
J. W. Goethe	Faust I, II	14
I. Horváthová	Fetištky	9
P. O. Hviezdoslav	Herodes a Herodias	11
V. Mihálik	HollyRoth	19
N. V. Gogoľ	Hráči	11
G. Feydeau	Chrobák v hlave	9
A. P. Čechov	Ivanov	14
P. Quilter	Je úžasná	14
J. Uličiansky	Kocúr na kolieskových korčuliach	2
T. Williams	Konečná stanica túžba	23
S. Beckett	Koniec hry	14
M. von Mayenburg	Ksicht	21
J. B. P. Moliere	Lakomec	8
P. Dobšinský, A. Korenči, J. Bielik	Mechúrik - Koščúrik	10
S. Ruhlová	Mobil mŕtveho muža	16
D. Gieselmann	Plantáž	10
Ch. Hampton	Popol a vášeň	18
H. von Kleist	Rozbitý džbán	22
W. Shakespeare	Skrotenie zlej ženy	16
P. Rankov	Stalo sa prvého septembra	16
G. Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	20
M. Huba, M. Porubjak	Tančiareň	15
J. Anouilh	Tanec toreádorov	11
A. P. Čechov	Tri sestry	12
M. Buffini	Večera	14
C. Goldoni	Vejár	17
N. Simon	Zlatí chlapci	16
Činohra celkom	32 titulov	445
SND celkom	73 titulov	697

Prehľad o zájazdových predstaveniach v zahraničí za rok 2011

Por. č.	Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
1.	Balet	23.6.2011	Piotr Iljič Čajkovskij	Labutie jazero	Gyor - Maďarsko
2.	Činohra	20.2.2011	William Shakespeare	Skrotenie zlej ženy	Brno - ČR
3.	Činohra	25.3.2011	Anton Pavlovič Čechov	Ivanov	L'ubľana - Slovinsko
4.	Činohra	19.5.2011	Martin Huba, Martin Porubjak	Tančiareň	Turecko
5.	Činohra	20.5.2011	Martin Huba, Martin Porubjak	Tančiareň	Turecko
6.	Činohra	27.5.2011	Marius von Mayenburg	Ksicht	Zlín - ČR
7.	Činohra	1.6.2011	William Shakespeare	Coriolanus	Brno - ČR
8.	Činohra	16.9.2011	Vojtech Mihálik	HollyRoth	Plzeň - ČR
9.	Činohra	17.9.2011	Moira Buffini	Večera	Praha - ČR
10.	Činohra	5.11.2011	Vojtech Mihálik	HollyRoth	Brno - ČR

Prehľad o zájazdových predstaveniach na Slovensku za rok 2011

Por. č.	Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
1.	Balet	29.4.2011	Piotr Iljič Čajkovskij	Onegin	Košice
2.	Balet	30.4.2011	Piotr Iljič Čajkovskij	Onegin	Košice
3.	Balet	4.5.2011	Piotr Iljič Čajkovskij	Onegin	Košice
4.	Balet	11.5.2011	Piotr Iljič Čajkovskij	Onegin	Košice
5.	Balet	6.6.2011	Piotr Iljič Čajkovskij	Onegin	Košice
6.	Balet	16.6.2011	Piotr Iljič Čajkovskij	Onegin	Košice
7.	Balet	26.10.2011	Piotr Iljič Čajkovskij	Onegin	Košice
8.	Činohra	20.1.2011	Georges Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	Nitra
9.	Činohra	17.2.2011	Georges Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	Trenčín
10.	Činohra	4.3.2011	Anton Pavlovič Čechov	Tri sestry	Piešťany
11.	Činohra	31.3.2011	Jean Anouilh	Tanec toreadorov	Trenčín
12.	Činohra	2.5.2011	Vojtech Mihálik	HollyRoth	Zvolen
13.	Činohra	7.6.2011	Jean Anouilh	Tanec toreadorov	Zvolen
14.	Činohra	26.6.2011	Vojtech Mihálik	HollyRoth	Martin
15.	Činohra	29.9.2011	Moira Buffini	Večera	Piešťany
16.	Činohra	7.10.2011	Marius von Mayenburg	Ksicht	Myjava
17.	Činohra	16.10.2011	Christopher Hampton	Popol a vášeň	Dolný Kubín
18.	Činohra	28.11.2011	William Shakespeare	Coriolanus	Košice
19.	Činohra	1.12.2011	Marius von Mayenburg	Ksicht	Martin

Prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov zo zahraničia - rok 2011

Por. č.	Scéna	Dátum	Názov predstavenia	Divadlo
1.	Opera	3.2.2011	Juan Diego Florez	Peru
2.	Opera	3.4.2011	The Duke Ellington	The Duke Ellington, USA
3.	Opera	13.10.2011	Galakonzert Cecilia Bartoli	Milánsky komorný orchester, Taliansko
4.	Opera	12.11.2011	Čarovná Zarzuela	Španielsko
5.	Opera	4.12.2011	Večer slovensko-kórejskej harmónie	Kórejský viedenský zbor, The Hope Gospel singers
6.	Balet	22.1.2011	Carmen	Györsky balet, Maďarsko
7.	Balet	22.2.2011	Unisono - IX symfónia	Súbor súčasného tanca Szeged, Maďarsko
8.	Balet	28.5.2011	Maďarská rapsódia, Kohút	Györsky balet, Maďarsko
9.	Balet	21.11.2011	Twins, InTime	Pál Frenák Company, Maďarsko
10.	Činohra	8.6.2011	Umy si rúčky	Vertigo Budapešť, Maďarsko
11.	Činohra	30.10.2011	Scapinove šibalstvá	ND Brno, Česká republika

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov z tuzemska - rok 2011

Por. č.	Scéna	Dátum	Názov predstavenia	Divadlo
1.	Balet	12.2.2012	M. R. Štefánik	Štátne divadlo Košice
2.	Balet	17.5.2012	Absolventský koncert	Tanečné konzervatórium E. Jaczovej
3.	Balet	14.12.2011	Kolíška a kríž	Poddukelský umelecký súbor
4.	Činohra	31.1.2011	Vietor do plachiet	Nadačný fond Plaváček
5.	Činohra	11.2.2011	A budeme si šepkať	Slovenské komorné divadlo Martin
6.	Činohra	25.3.2011	Idiot	Mestské divadlo Žilina
7.	Činohra	2.4.2011	Koniec hry	Divadlo A. Bagara Nitra
8.	Činohra	30.4.2011	Mária Antoinetta	Divadlo J. Záborského Prešov
9.	Činohra	18.5.2011	Lakomec	divadlo J. G. Tajovského Zvolen
10.	Činohra	21.5.2011	Darmožráči	Jókaiho divadlo Komárno
11.	Činohra	1.6.2011	Ako sa vám páči	Štátne divadlo Košice
12.	Činohra	27.6.2011	Sklenený zverinec	Divadlo A. Bagara Nitra
13.	Činohra	2.9.2011	Chvála bláznovstva	Divadlo Hľadanie, Tlmače
14.	Činohra	2.9.2011	Príbeh Laponského mlynára	Div. súbor Zasesmelendve, Nitra
15.	Činohra	15.10.2011	Kubo	Slovenské komorné divadlo Martin
16.	Činohra	23.10.2011	Máša a Beta	Divadlo J. Palárika Trnava

Prevádzkové činnosti

Pre zabezpečenie svojho poslania vykonávalo SND okrem hlavných činností aj činnosti výrobného, technicko-obslužného, marketingového a ekonomicko-administratívneho charakteru.

Ide najmä o výrobu a opravy scénických a kostýmových výprav, ich skladovanie, ochranu a prepravu na miesto uskutočnenia výkonu. Ďalej ide o zabezpečenie činností súvisiacich s obstarávaním tovarov, služieb a verejných prác, technickej údržby budov a zariadení, bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany, evidencie a správy majetku, rozpočtovania a informatiky, personálne a mzdové práce, sociálno-právnu agendu, ako aj služby a práce súvisiace s ochranou majetku SND. Dôležitou súčasťou činností divadla je tiež predaj vstupeniek, marketingové aktivity, mediálne kampane, strategické partnerstvá a sponzoring, vydavateľské činnosti.

Výroba a opravy scénických a kostýmových výprav

Umelecko-dekoračné dielne SND v roku 2011 vyrobili 17 kostýmových a scénických výprav do inscenácií, ktorých premiéry boli uvedené v roku 2011. Výrobu a realizáciu scénických výprav a kostýmov výprav realizovali na vysokej profesionálnej úrovni.

V roku 2011 boli vyrobené kostýmové a scénické výpravy do nasledovných inscenácií činohry, opery a baletu:

- **Činohra SND:** Konečná stanica túžba, Coriolanus, AUGUST: Stratení v Oklahome, Rozbitý džbán, Koniec hry, Je úžasná, Mechúrik-Koščúrik, Lakomec
- **Opera SND:** Mister Scrooge, Le Villi, Otello, Netopier
- **Balet SND:** Bajadéra, Made in Slovakia, Onegin, Malý princ, Odysseus

3.2 Rozpočet organizácie

SND v súlade so zriaďovacou listinou zabezpečuje svoju činnosť príspevkom zo štátneho rozpočtu a vlastnými príjmami.

Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva zo zabezpečenia potrebného rozsahu prác a činností.

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný výdavok na činnosť Slovenského národného divadla v objeme 16 200 000,- €. Úpravou záväzných ukazovateľov, list č. MK-316/2011-103/7588 zo dňa 1.6.2011 pridelo MK SR 15 000,- € na konkrétny prioritný projekt „Hostovanie baletu SND na medzinárodnom festivale„. Rozpočtovým opatrením č. 2, list č. MK-316/2011-103/9947 zo dňa 6.10.2011, bolo presunutých 15 000,- € z bežných výdavkov na kapitálové výdavky. Rozpočtovým opatrením č. 3, list MK-316/2011-103/13906 zo dňa 07.12.2011, bolo presunutých 260 000,- € z kategórie 630 -Tovary a služby do kategórie 610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania. Rozpočtovým opatrením č. 4, list č. MK-316/2011-103/17657 zo dňa 14.12.2011 zvýšilo Ministerstvo kultúry kapitálové výdavky o 80 000,- € na zvukový pult pre historickú budovu. Rozpočtovým opatrením č. 5, list č. MK-316/2011-103/18006 zo dňa 27.12.2011, upravilo Ministerstvo kultúry príspevok na bežnú činnosť o 55 849,- €, ktoré boli SND pridelené na základe získaných kultúrnych poukazov za predané vstupenky na jednotlivé divadelné predstavenia. Rozpočtovým opatrením č. 6, list č. MK-316/2011-103/17982 zo dňa 28.12.2010 boli zvýšené bežné výdavky o 9 200,- € na pokrytie výdavkov na projekty Višegradske dni – divadelné predstavenia Coriolanus, predstavenia Holly Roth a Večera, predstavenie Popol a vášeň a predstavenie Ksicht.

Listom č. MK-316/2011-100/17414 zo dňa 12.12.2011 nám dalo MK SR v zmysle Uznesenia vlády SR č.788/2011 zo dňa 7.12.2011 súhlas na zmenu účelu použitia finančných prostriedkov v celkovej výške 480 718,32 € (z toho nevyčerpaný zostatok 360 718,32 € s účelovým určením na realizáciu projektu „Rekonštrukcia historickej budovy SND“ z roku 2005 a nevyčerpaný zostatok 120 000,- € s účelovým určením na realizáciu projektu „Paletizácia divadelných dekorácií“ z roku 2009) na dofinancovanie potrieb v oblasti bežných výdavkov určených na :

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kategória 610) v sume spolu 357 000,- € (267 000,- € zdroj 1315, 90 000,-€ zdroj 1319)
- poistné (kategória 620) v sume spolu 123 718,32 € (93 718,32 € zdroj 1315, 30 000,- € zdroj 1319)

Listom č. MK-316/2011-100/17441 zo dňa 12.12.2011 nám dalo MK SR v zmysle Uznesenia vlády SR č.788/2011 zo dňa 7.12.2011 súhlas na zmenu účelu použitia finančných prostriedkov v celkovej výške 251 245,35 € (z nevyčerpaných kapitálových prostriedkov Ministerstva kultúry SR z roku 2009) na dofinancovanie potrieb v oblasti bežných výdavkov spojených s výpožičkou priestorov pre Slovenskú filharmóniu v roku 2011 v zmysle zmluvného vzťahu.

Listom č. MK-316/2011-100/17453 zo dňa 12.12.2011 nám dalo MK SR v zmysle Uznesenia vlády SR č.788/2011 zo dňa 7.12.2011 súhlas na zmenu účelu použitia finančných prostriedkov v celkovej výške 10 316,95 € (nevyčerpaný zostatok s účelovým určením na realizáciu projektu „SND - Rekonštrukcia Reduty, Bratislava - sťahovanie“ z roku 2009) na dofinancovanie potrieb v oblasti kapitálových výdavkov – obstaranie hudobných nástrojov hboj a basklarinet.

3.2.1 Plnenie ukazovateľov rozpočtu

3.2.1 a) Prevádzkové dotácie

Prevádzková dotácia od zriaďovateľa bola pre rok 2011 upravená na celkovú sumu 16 265 049,- €. Závazný ukazovateľ na mzdy zo štátneho rozpočtu bol po úprave vo výške 8 943 573,- €. Pridelený limit bol vyčerpaný v plnej výške a záväzné ukazovatele ŠR boli dodržané.

SND malo k 31.12.2011 vo svojej správe tieto objekty: novú budovu SND, historickú budovu SND, umelecko-dekoračné dielne SND, chatu v Liptovskom Jáne a v Senci.

Náklady na prevádzku novej budovy SND za rok 2011 sú len s malým navýšením porovnateľné s rokom 2010 z dôvodu, že rozpočet na rok 2011 bol stanovený v rovnakej výške ako rozpočet na rok 2010.

Náklady na historickú budovu SND sú porovnateľné s nákladmi za rok 2010.

Náklady týkajúce sa chaty v Liptovskom Jáne sú za rok 2011 nižšie, pretože v tomto roku nebolo potrebné robiť zásadné opravy ako v roku 2010.

Chata v Senci stále nie je prevádzkyschopná, takže tak ako po minulé roky, jej náklady predstavuje len zaplatená daň z nehnuteľností.

Podrobnejší rozbor ostatných nákladov a výnosov uvádzame v bode 3.2.2.

3.2.1 b) Dotácie na investície – kapitálový transfer

(v €)

Rozpočtové opatrenie č. 2 zo dňa 6.10.2011

list č. MK-316/2011-103/9947 - rozpisový list KV,BV

15 000

A. Podprogram 08S0101 - kapitálové výdavky

č.IA.: 27 172 SND – Doplňenie prípojných miest elektrickej energie

15 000

Rozpočtové opatrenie č. 4 zo dňa 14.12.2011

list č. MK-316/2011-103/17657 - rozpisový list KV

80 000

A. Podprogram 08S0101 - kapitálové výdavky

č.IA.: 27 457 SND – Zvukový pult pre historickú budovu

80 000

Kapitálové výdavky a ich čerpanie

Ministerstvo kultúry SR neurčilo v pôvodnom rozpise pre SND rozpočet kapitálových výdavkov.

Úpravou záväzných ukazovateľov list č. MK-316/2011-103/9947 zo dňa 6.10.2011 bol rozpočet v programe 08S0101 – bežné výdavky v kategórii 600 znížený o 15 000,€ a zvýšený v programe 08S0101 – kapitálové výdavky v kategórii 700 o sumu 15 000,€ na investičnú akciu „Doplnenie prípojných miest elektrickej energie v budove SND“,

Úpravou záväzných ukazovateľov list č. MK-316/2011-103/17657 zo dňa 14.12.2011 bol v programe 08S 0101 zvýšený rozpočet na kapitálové výdavky o sumu 80 000,- € na investičnú akciu „Zvukový pult pre historickú budovu“ .

Investičná akcia č. 27 172 – „Doplnenie prípojných miest elektrickej energie v budove SND“
Z uvedenej sumy boli v roku 2011 investované prostriedky v celkovej sume 8 525,04 €, zvyšné prostriedky budú čerpané v roku 2012.

Investičná akcia č. 27 457 – „Zvukový pult pre historickú budovu“
Z uvedenej sumy v roku 2011 neboli investované prostriedky.

Investičná akcia č. 11 235 – „Rekonštrukcia historickej budovy SND – projektová dokumentácia“. Prostriedky zo ŠR určené na daný účel v sume 360 718,32 € boli na základe Uznesenia vlády SR č.788/2011 zo dňa 7.12.2011 použité na dofinancovanie potrieb v oblasti bežných výdavkov, určených na :

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kategória 610) v sume 267 000,00 €
- poisťné (kategória 620) v sume 93 718,32 €

Investičná akcia č. 24 859 – „Paletizácia divadelných dekorácií“, prostriedky zo ŠR určené na daný účel v sume 120 000,00 € boli na základe Uznesenia vlády SR č.788/2011 zo dňa 7.12.2011 použité na dofinancovanie potrieb v oblasti bežných výdavkov, určených na :

- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (kategória 610) v sume 90 000,00 €
- poisťné (kategória 620) v sume 30 000,00 €

Kapitálové výdavky čerpané z vlastných zdrojov :

Z vlastných zdrojov sme v roku 2011 financovali nákup nasledovného dlhodobého majetku :

- hmotný majetok v celkovej sume	70 609,17 €
z toho technické zhodnotenie stavieb (TZS) v sume	7 940,87 €
a stroje a zariadenia v sume	62 668,30 €

rozpis TZS :

7 940,87 €	- dobudovanie deliacej steny (vytvorenie priestoru pre členov Klubu priateľov Opery a Baletu SND)	(IA č. 26 160)
------------	---	----------------

rozpis strojov a zariadení :

4 200,00 €	- regále do archívu	(IA č. 27 093)
1 623,05 €	- hudobné nástroje	(IA č. 27 471)
26 785,68 €	- klimatizácia	(IA č. 25 973)
<hr/>		
32 608,73 €	- prevádz, stroje, prístroje a zariadenia (EK: 713 004)	
5 233,55 €	- nákup 2 ks osobných motorových vozidiel (rok 2010 – 7 splátok, 1. polrok 2011 - 5 splátok, splatených všetkých 12 splátok)	(IA č. 25 629)
21 944,08 €	- nákup 1 ks úžitkového vozidla VW Multivan (rok 2010 – 2 splátky, rok 2011 - 10 splátok, splatených všetkých 12 splátok)	(IA č. 26 000)
<hr/>		
27 177,63 €	- dopravné prostriedky spolu (EK : 714 001)	
2 881,94 €	- umiestnenie znakov SND na novej budove SND (IA č. 25 974) ; ide o úhradu časti sumy z vlastných zdrojov, rozhodujúci finančný podiel uvedenej akcie (68 998,06 € bol hrađený z nadačných prostriedkov novostavby SND) ;	
<hr/>		
2 881,94 €	- položka „iné“ spolu (EK : 713 004)	

Kapitálové výdavky čerpané z nadačných prostriedkov :

68 998,06 €	-	umiestnenie znakov SND na novej budove SND (IA č. 25 974)
<u>68 998,06 €</u>	-	položka „iné“ spolu (EK : 713 004)

Poznámka :

Investičná akcia č. 25 974 v sume 71 880,- €, z ktorej suma 68 998,06 € bola hradená z nadačných prostriedkov a suma 2 881,94 z vlastných zdrojov, bola v 1. polroku 2011 ukončená.

3.2.2 Rozbor nákladov a výnosov uvedených v tabuľkovej časti – tabuľky č. 1A a 1B

Náklady:

(tabuľka 1A)

Spotrebované nákupy – V položke je zahrnutá spotreba materiálov a energií. Čerpanie materiálových nákladov je nižšia oproti skutočnosti roku 2010, (v roku 2010 bolo čerpanie materiálových nákladov vo výške 1 382 386 € v roku 2011 vo výške 1 302 554 €). Spotreba energie v roku 2011 bola vyššia (1 224 340 €) oproti roku 2010 (1 077 182 €).

Služby – V uvedenej skupine nákladov vykazuje SND znížené čerpania v porovnaní s rokom 2010. Náklady v roku 2010 boli vo výške 4 157 723 €, náklady v roku 2011 boli vo výške 3 627 439 €. V konkrétnych nákladových položkách došlo k týmto zmenám:

Oprava a údržba – čerpanie nákladov je nižšie v porovnaní s rokom 2010 (náklady v roku 2010 boli vo výške 634 787 €, náklady v roku 2011 boli 483 042 €).

V porovnaní so skutočnosťou roka 2010 vzrástli aj náklady na honoráre výkonných umelcov, ktoré vynaložilo SND na umelecké aktivity so zámerom skvalitniť tvorivú a interpretačnú zložku hlavnej činnosti a zatriktívniť predstavenia. Klesli náklady na licenčné poplatky, upratovacie služby, ostatné služby.

Čerpanie nákladov na reprezentáciu bolo v roku 2011 nižšie ako v roku 2010, tieto náklady nie sú limitovanou položkou a SND ju čerpá vo výške zodpovedajúcej významu inštitúcie.

Mzdové náklady – Mzdové náklady boli čerpané v súlade so stanovenými záväznými ukazovateľmi. V roku 2011 bol prepočítaný stav zamestnancov 915,6. Priemerná mesačná mzda v roku 2011 bola 892,8 € čo znamená 3,0 % nárast oproti roku 2010 (866,6 €).

Dane a poplatky – Daň z nehnuteľnosti bola pre rok 2011 vyrátaná na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za odpady v znení neskorších predpisov a v zmysle všeobecne záväzných nariadení miest a obcí.

SND v roku 2011 zaplatilo daň vo výške 108 606 €. Celková suma bola rozdelená nasledovne: za historickú budovu SND 10 815 €, novú budovu SND 75 513 €, za areál UDD 21 579 €, chatu v Liptovskom Jáne 583 € a za chatu v Senci 116 €.

Ostatné náklady – Pokles v tejto skupine nákladov súvisí predovšetkým s tým, že poistenie majetku uhrádza od 1.7.2008 Ministerstvo kultúry SR z dôvodu centrálného verejného obstarávania poistenia majetku.

Odpisy DLHM a DLNM, ich tvorba a finančné krytie – Účtovné a daňové odpisy sú vypočítavané mesačne v zmysle Smernice č. 6/2006 a Dodatku č. 1/2007 k nej, t.j. „Plánu účtovných a daňových odpisov DLHM a DLNM v správe SND,,“.

Vedenie evidencie dlhodobého majetku a automatický výpočet odpisov je zabezpečovaný prostredníctvom ekonomického softvéru SOFTIP.

Celkové odpisy DLHM a DLNM k 31.12.2011 boli 3 689 459,84 €.

Výnosy:

(tabuľka 1B)

SND dosiahlo v roku 2011 celkové výnosy vo výške 24 521 203 €, čo predstavuje oproti roku 2010 pokles vo výške 0,5%.

Výnosy z bežných transferov ŠR boli vo výške 16 997 013 €, čo je o 3,0% viac ako v roku 2010.

Výnosy z kapitálových transferov ŠR boli vo výške 3 526 404, čo je o 1,6 % menej, ako v roku 2010.

3.2.3 Hodnotenie vlastných výnosov

Tržby z predaja služieb a tržby za tovar v roku 2011 dosiahli spolu výšku 3 107 756 €.

- Tržby z predstavení

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 tieto výkonové ukazovatele:

Ukazovateľ	rok 2011	rok 2010
Počet premiér	17	15
Počet predstavení	697	673
Počet návštevníkov	245 778	288 059
Tržby z predstavení v €	2 430 856	2 442 862

V roku 2011 odohralo divadlo celkom 697 predstavení (Činohra SND 445, Opera SND 168 a Balet SND 84), čo je o 24 predstavení viac ako v roku 2010. Návštevnosť v roku 2011 klesla o 42 281 divákov. Tržby z predstavení cudzích súborov boli v roku 2011 (84 380,41) oproti roku 2010 (44 705,36 €) vyššie o 89 %. Tržby za bulletinov boli v roku 2011 (47 411,77 €) oproti roku 2010 (48 474,38 €) nižšie o 2,2 %.

Štruktúra dosiahnutých tržieb z predstavení – rok 2011

(v EUR)

Ukazovateľ	Opera	Balet	Činohra	Sekcia obchodu	SND spolu
Tržby z predstavení na domácej scéne	880 931,80	248 456,53	1 148 213,68	77 102,50	2 354 704,51
Tržby z predstavení na domácej scéne - KP	16 509,00	0,00	39 340,00		55 849,00
Tržby na tuzemských zájazdoch	0,00	3 434,49	42 092,36		45 526,85
Tržby na zahraničných zájazdoch	0,00	7 425,01	23 200,00		30 625,01
Tržby spolu	897 440,80	259 316,03	1 252 846,04	77 102,50	2 486 705,37

poznámka - tržby sú uvedené vrátane kultúrnych poukazov

- Prenájom

Druhou najpodstatnejšou zložkou príjmov SND sú tržby z prenájmu. V priebehu roka 2011 dosiahlo SND tržby z tejto činnosti v sume 535 169,8 €. Oproti roku 2010 (579 000,1 €) je príjem z prenájmu o 43 830,3 € nižší.

- Iné zdroje

V roku 2011 SND získalo darované (sponzorské) prostriedky vo výške 53 188 €. Celkovo SND vyčerpalo sponzorské prostriedky vo výške 89 454,50 €. Toto čerpanie je vrátane sponzorských prostriedkov, ktoré boli SND poskytnuté v predchádzajúcich rokoch.

3.2.4 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Slovenské národné divadlo v roku 2011 dôsledne posudzovalo nevyhnutnosť všetkých nákladov a dosiahlo plánované výnosy.

Dodržiavaním zásad hospodárnosti, účinnosti a efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov SND za rok 2011 skončilo s kladným hospodárskym výsledkom v sume 20 582,41 €.

3.2.5 Prioritné projekty a ich plnenie (kultúrne aktivity)

SND malo v priebehu roka 2011 upravený rozpočet na konkrétne kultúrne aktivity. SND po uskutočnení týchto aktivít predkladalo na MK SR ich vyúčtovania. Podrobnosti o nich sú uvedené v tabuľke „Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2011“. Zámerom realizácie týchto podprogramov je podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku i v zahraničí.

V podprograme 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí 15 000,00 €

Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2011

Poradové číslo	Projekt na kultúrnu aktivitu (názov)	Objem poskytnutých finančných prostriedkov (v eurách)	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov (v eurách)
1.	Hostovanie baletu SND na medzinárodnom festivale	13 121,20	13 121,20
2.	Hostovanie činohry SND v Českej republike	1 878,80	1 878,80
	Spolu:	15 000,00	15 000,00

3.2.6 Rozbor výdavkov podľa prvkov

Bežný transfer od zriaďovateľa k 31.12.2011 bol po úpravách vo výške 16 265 049,00 € a kapitálový transfer 95 000 €. Celkovo boli rozpisované do 2 programov, a to:

V programe 08S - Tvorba a šírenie, ochrana a prezentácia kultúrnych hodnôt

- bežný transfer:

V podprograme 08S0101–Divadlá a divadelná činnosť– bežný transfer 16 250 049,00 €
z toho: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania 8 943 573,00 €

- kapitálový transfer: 08S0101 95 000,00 €

V programe 08T - Účelovo určené finančné prostriedky na kultúrne aktivity

- bežný transfer:

V podprograme 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí 15 000,00 €

Program 08S0101 – Divadlá a divadelná činnosť

v EUR

Názov	Celkom	610	620	630	640	710
Schválený rozpočet	19 601 000	8 683 573	3 039 250	7 747 676	130 501	0
Upravený rozpočet	19 746 049	9 128 663	3 278 620	7 131 761	112 005	95 000
Skutočnosť	20 810 130	9 809 567	3 402 339	7 319 988	112 005	166 231

SND malo v priebehu roka 2011 upravený rozpočet na konkrétne kultúrne aktivity. SND po uskutočnení týchto aktivít predkladalo na MK SR ich vyúčtovania. Podrobnosti o nich sú uvedené v tabuľke „Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2011“. Zámerom realizácie týchto podprogramov je podpora kultúrnych aktivít v tuzemsku i v zahraničí.

Program 08T0104 – Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí

v EUR

Názov	Celkom	610	620	630	640	710
Upravený rozpočet	15 000			15 000		
Skutočnosť zo ŠR	15 000			15 000		

4. Hodnotenie fondov organizácie

4.1 Rezervný fond

K 1.1.2011 bol stav rezervného fondu 387 340,40 €. V roku 2011 bolo treba vykryvať stratu z roku 2010 vo výške 7 333,39 €, stav rezervného fondu zostal k 31.12.2011 vo výške 380 007,01 €.

4.2 Sociálny fond

K 1.1.2011 bol stav sociálneho fondu 29 550,76 €. V priebehu roka bol sociálny fond vytváraný z povinného prídeltu vo výške 0,6% z vymeriavacieho základu a ďalšieho prídeltu vo výške 0,25 % z vymeriavacieho základu, čo predstavuje čiastku 71 193,00 €. Na stravu sa vyčerpalo 80 396,05 € a na sociálnu výpomoc 6 022,9 €. Stav sociálneho fondu k 31.12.2011 je 14 324,81 €.

5. Podnikateľská činnosť

SND nevykonáva žiadnu podnikateľskú činnosť. Všetky činnosti, ktoré SND vykonáva vyplývajú z jeho zriaďovacej listiny.

6. Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

Významnou položkou súvahy v oblasti majetku je hodnota novej budovy SND. Nepoužiteľný a nepotrebný dlhodobý nehmotný a hmotný majetok v našej organizácii nevykazujeme.

Stav a vývoj pohľadávok a záväzkov v štruktúre podľa lehoty splatnosti

Pohľadávky

Veková štruktúra pohľadávok

Názov	Stav k 31.12.2010	Stav k 31.12.2011
Pohľadávky v lehote splatnosti	263 087,27	39 428,58
Pohľadávky po lehote splatnosti	85 482,65	83 035,46
Spolu :	348 569,92	122 464,04

Závazky

Štruktúra záväzkov podľa zostatkovej doby splatnosti

Názov	Stav k 31.12.2010	Stav k 31.12.2011
Závazky po lehote splatnosti	49 072,99	23 231,15
Závazky s dobou splatnosti do 1 roka	1 811 296,87	1 952 322,10
Spolu krátkodobé záväzky	1 860 369,86	1 975 553,25
Závazky s dobou splatnosti 1-5 rokov	0,00	0,00
Závazky s dobou splatnosti dlhšou ako 5 rokov	68 998,06	0,00
Spolu dlhodobé záväzky	68 998,06	0,00
Závazky spolu :	1 929 367,92	1 975 553,25

7. Personálne otázky

Prepočítaný stav zamestnancov v SND za rok 2011 bol 915,6.

V priebehu roka 2011 sa realizoval proces úpravy organizačnej štruktúry, menili a upravovali sa viaceré pracovné pozície a ich náplne. Úpravy mali za cieľ dobudovať organizačnú štruktúru so zreteľom na nové priestorové podmienky, vytvoriť systém ekonomicky efektívneho riadenia prevádzky v novej budove a optimalizovať prierezové činnosti organizácie tak, aby boli maximálne efektívne.

Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND v roku 2010 bola 866,6 €. Priemerná mesačná mzda v roku 2011 bola 892,8 € čo znamená 3 % nárast oproti roku 2010.

8. Ciele organizácie v roku 2011

Umelecké zámery a ciele, ktoré SND naplňalo v roku 2011:

- Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v Činohre, Balete a Opere SND
- Kvalitná realizácia nových scénických a kostýmových výprav v nových inscenáciách SND
- Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND – činohry, opery a baletu
- Zvyšovanie kultúrnej úrovne obyvateľstva, sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti
- Výchova mladého diváka, spolupráca so školami
- Podpora a prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby
- Prezentácia slovenského divadelného umenia v zahraničí
- Prezentácia SND na slovenských javiskách mimo Bratislavu
- Prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska na javiskách SND

Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v Činohre, Balete a Opere SND

V roku 2011 SND uviedlo 17 premiér. Činohra uviedla 8 premiér, opera 4 premiér a balet 5 premiéry.

Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND

SND v roku 2011 zabezpečovalo prevádzku spolu na štyroch javiskách a dosiahlo nasledovné merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti:

- Počet predstavení 697
- Počet návštevníkov 245 778
- Tržby z predstavení v € 2 430 856,37

Plnenie výkonových ukazovateľov

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2011 v porovnaní s rokom 2010 tieto výkonové ukazovatele:

Plnenie výkonov v roku 2011

Ukazovateľ	2011	2010	Rozdiel 2011 - 2010
Premiéry	17	15	2
Opera	4	5	-1
Balet	5	2	3
Činohra	8	8	0
Predstavenia	697	673	24
Opera	168	167	1
Balet	84	105	-21
Činohra	445	401	44
Návštevníci	245 778	288 059	-42 281
Opera	69 592	85 101	-15 509
Balet	41 498	60 586	-19 088
Činohra	134 688	142 372	-7 684
Tržby z predstavení v EUR	2 486 705,37	2 510 147,54	-23 442,17
Opera	897 440,80	933 142,22	-35 701,42
Balet	259 316,03	294 709,64	-35 393,61
Činohra	1 252 846,04	1 282 295,68	-29 449,64
Sekcia obchodu	77 102,50		77 102,50

poznámka - tržby sú uvedené vrátane kultúrnych poukazov

kultúrne poukazy	55 849,00€	67 286,00€
spolu tržby bez KP	2 430 856,37€	2 442 861,54€

9. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavnými užívateľmi výstupov Slovenského národného divadla – predstavení činohry, opery a baletu – je široká verejnosť, občania všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín.

V roku 2011 navštívili novú budovu SND občania zo všetkých častí Slovenska. Predstavenia SND navštívili aj zahraniční diváci, najmä z okolitých krajín. Zahraničné publikum sa vo väčšej miere orientuje na žáner opery a baletu.

SND plánuje aj naďalej ponúkať kvalitné divadelné umenie a zlepšovať služby poskytované verejnosti.

10. Zhodnotenie výsledkov kontrol

V roku 2011 boli v SND vykonané tieto vonkajšie kontroly:

Následná finančná kontrola Ministerstva kultúry SR. Kontrola bola vykonaná v čase od 16. 5. 2011 do 18. 8. 2011. Účelom následnej finančnej kontroly bola kontrola dodržiavania hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami, vykonávanie predbežných finančných kontrol a dodržiavania postupov pri predbežnej finančnej kontrole, dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní, splnenie opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených finančnými kontrolami a odstránenie príčin ich vzniku za obdobie od 1. 5. 2010 do 30. 4. 2011. Následnou finančnou kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré sú uvedené v správe MK SR o výsledku následnej finančnej kontroly č. 15/2011.

Generálny riaditeľ SND prijal dňa 3. 10. 2011 príkazom GR SND č. 25/2011 a jeho dodatkom č. 1 zo dňa 18.10.2011 opatrenia na nápravu nedostatkov vyplývajúcich zo správy o výsledku následnej finančnej kontroly MK SR č. 15/2011. Opatrenia na nápravu nedostatkov boli plnené v roku 2011, resp. sú trvalého charakteru.

Vládny audit Správy finančnej kontroly Bratislava. Vládny audit bol vykonaný v dňoch 27. 7. 2011 – 12. 10. 2011, za obdobie od 1. 5. 2010 do 30. 6. 2011. Cieľom vládneho auditu bolo overenie a hodnotenie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými prostriedkami, efektívnosti a účinnosti finančného riadenia. Kontrolou boli zistené nedostatky, ktoré sú uvedené v správe vládneho auditu č. 116. Celkom bolo zistených 16 nedostatkov.

Generálny riaditeľ prijal dňa 29. 11. 2011 príkazom GR SND č. 27/2011 opatrenia na nápravu nedostatkov zistených vládny auditom č. 116. Opatrenia na nápravu nedostatkov boli plnené v roku 2011 až do 31. 1. 2012, resp. sú trvalého charakteru.

V roku 2011 boli ukončené tieto vnútorné kontroly:

1. Kontrola opatrení prijatých kontrolovanými subjektmi na nápravu nedostatkov zistených pri kontrolnej činnosti v roku 2010. Kontrola bola vykonaná v januári. Opatrenia na nápravu nedostatkov z jednotlivých kontrol boli splnené.

2. Kontrola evidencie, pridelovania mobilných telefónov, hospodárnosti a efektívnosti ich použitia. Kontrola bola realizovaná v priebehu mesiacov február, marec 2011. Kontrolou boli zistené nedostatky. Správa bola odovzdaná generálnemu riaditeľovi.

3. Kontrola vykonávania predbežnej finančnej kontroly zmlúv o vytvorení diela a licencie, umeleckom hostovaní, zmlúv o vytvorení o utvorení umeleckého výkonu. Kontrola bola vykonaná v apríli 2011, boli zistené nedostatky. Správa bola odovzdaná generálnemu riaditeľovi.

4. Následná finančná kontrola dodržiavania zákona o správe majetku štátu, prebytočného majetku, evidencie majetku a jeho označovania, evidencie pasportov divadelných výprav. Kontrola bola vykonaná v priebehu mesiacov máj – jún 2011. Kontrolou neboli zistené nedostatky a správa bola odovzdaná generálnemu riaditeľovi.

5. Kontrola interných predpisov SND, ich aktuálnosti pre potreby SND. Kontrola bola vykonaná v mesiacoch júl – december 2011. Výsledkom kontroly sú príkazy GR SND o zrušení a vyradení interných prepisov SND.

6. Následná finančná kontrola funkčnosti a dodržiavania predbežnej finančnej kontroly na všetkých organizačných zložkách SND za obdobie júl - september 2011. Kontrola bola vykonaná v mesiaci október – november 2011. Kontrolou neboli zistené nedostatky.

11. Záver

SND v roku 2011 aj napriek zložitej finančnej situácii splnilo stanovené ciele v súlade s kontraktom a zriaďovacou listinou. SND uviedlo tituly, ktoré oslovili širokú divácku verejnosť doma i v zahraničí nielen režijným spracovaním, výkonom protagonistov, umeleckou kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov.

SND udržiavalo divácky záujem inscenovaním nových titulov, uvádzaním repertoáru, v ktorom bola zastúpená svetová klasická i súčasná tvorba, rovnako aj pôvodná slovenská tvorba.

Bratislava, 8.3.2012

Podklady : Peter Dvorský, riaditeľ Opery SND
prof. Emil Horváth, riaditeľ Činohry SND
Andrii Sukhanov, riaditeľ Baletu SND

Spracovali: Ing. Edita Pirohová, ekonomická riaditeľka
Mgr. Darina Reguliová, asistentka generálneho riaditeľa

Schválil: Ing. Milan Vajdička
generálny riaditeľ SND

PREHĽAD O ŠTRUKTÚRE NÁKLADOV K 31.12.2011

v eurách

UKAZOVATEĽ	Názov organizácie					
	Schválený rozpočet na rok 2011	Upravený rozpočet k 31.12.2011	Skutočnosť k k 31.12.2011	index 3 : 2 4	Podnik. činn. skutočnosť	
					2010 5	2011 6
	1	2	3	4	5	6
501 Spotreba materiálu	1 276 091	1 331 295	1 302 554,06	0,98		
502 Spotreba energie	1 297 800	1 224 340	1 224 339,65	1,00		
504 Predaný tovar	12 120	9 937	9 937,20	1,00		
50 Spotrebované nákupy spolu	2 586 011	2 565 572	2 536 830,91	0,99		
511 Opravy a udrzovanie	621 050	483 042	483 041,74	1,00		
512 Cestovné	58 937	58 209	58 208,91	1,00		
513 Náklady na reprezentáciu	28 164	31 443	31 443,26	1,00		
518 Ostatné služby	2 898 893	3 054 745	3 054 744,84	1,00		
51 Služby spolu	3 607 044	3 627 439	3 627 438,75	1,00		
521 Mzdové náklady	8 852 573	9 946 685	9 946 685,36	1,00		
524 Záonné sociálne poistenie	3 063 050	3 374 240	3 374 240,41	1,00		
525 Ost. soc. poist. - DDP	30 229	31 012	31 012,02	1,00		
527 Záonné sociálne náklady	571 001	565 569	565 568,62	1,00		
528 Ostatné sociálne náklady	0	1 921	1 920,51			
52 Osobné náklady spolu	12 516 853	13 919 427	13 919 426,92	1,00		
531 Daň z motorových vozidiel	0					
532 Daň z nehnuteľností	112 300	108 606	108 606,10	1,00		
538 Ostatné dane a poplatky	48 251	48 791	48 791,39	1,00		
53 Dane a poplatky	160 551	157 397	157 397,49	1,00		
541 Zostat. cena predaného DÍNH a DHM	0					
542 Predaný materiál	0					
544 Zmluvné pokuty,penále a úroky z omešk.	0					
545 Ostat. pokuty, penále a úroky z omešk.	0		2 024,70			
546 Odpis pohľadávky	0		6 133,48			
548 Ost.náklady na prevádzkovú činnosť	6 100	65 102	65 101,87	1,00		
549 Manká a škody (v r. 2007 účet 548)	0					
54 Ostatné náklady na prev. činnosť spolu	6 100	65 102	73 260,05	1,13		
551 Odpisy DÍHM a DÍNM		3 689 460	3 689 459,84	1,00		
552 Tvorba zák. rezerv z prev. činnosti	0					
553 Tvorba ost. rezerv z prev. činnosti	344 241	325 169	325 169,33	1,00		
557 Tvorba zák. opr. pol. z prev. činnosti	0					
558 Tvorba ost. opr. pol. z prev. činnosti	0	39 838	39 837,75	1,00		
562 Úroky	0					
563 Kurzové straty (v r. 2007 účet 545)	500	342	341,55	1,00		
568 Ostat.finanč. náklady (v r. 2007 ú. 549)	21 700	14 842	14 842,30	1,00		
56 Finančné náklady	22 200	15 184	15 183,85	1,00		
57 Mimoriadne náklady	0					
591 Splatná daň z príjmov	350 000	116 615	116 615,32	1,00		
595 Dodatočne platená daň	8 000					
Náklady spolu	19 601 000	24 521 203	24 500 620,21	1,00		
6xx Výnosy z vl. činnosti, vrátane 687, 688	3 401 000	3 997 786	3 997 785,58	1,00		
681 Výnosy z bež. transferov zo ŠR	16 200 000	16 997 013	16 997 012,67	1,00		
682 Výnosy z kap. transfer. zo ŠR	0	3 526 404	3 526 404,37	1,00		
Bežné transfery (prís. na činnosť)	16 200 000	16 997 013	16 997 012,67	1,00		
Výnosy spolu (vrátane bež.transf.)	19 601 000	24 521 203	24 521 202,62	1,00		
ZISK (+) STRATA (-)	0	0	20 582,41			

Dátum: 1.3.2012

Dátum:1.3.2012

Vypracovala: Darina Pospíšová

Schválila: Ing. Edita Pirohová

PREHĽAD O ŠTRUKTÚRE TRŽIEB K 31.12.2011

v eurách

UKAZOVATEĽ		Názov organizácie					
		Schválený rozpočet 2011	Upravený rozpočet k 31.12.2011	Skutočnosť k 31.12.2011	Index 3:2	Podnik činnosť skutočnosť	
						2010	2011
1	2	3	4	5	6		
602	Tržby z predaja služieb	2 688 096	3 050 407	3 050 406,59	1,00		
v tom:	Tržby z predst.vlast.súborov	2 003 096	2 355 280	2 355 279,51	1,00		
	Tržby na zájazdoch tuzemské	80 000	44 952	44 951,85	1,00		
	Tržby na zájazdoch v zahraničí	50 000	30 625	30 625,01	1,00		
	Tržby z predst.cudzích súborov	50 000	84 380	84 380,41	1,00		
	Tržby z rekr.stredísk	0	7 422	7 421,63			
	Tržby za prenájom	500 000	518 134	518 133,58	1,00		
	Tržby ostatné	5 000	9 615	9 614,60	1,00		
604	Tržby za tovar	72 120	57 349	57 348,97	1,00		
	(bulletiny)	60 000	47 412	47 411,77	1,00		
	(predaný tovar v zam.bufete)	12 120	9 937	9 937,20	1,00		
621	Aktivácia mat. a tovaru	0	10 810	10 809,77			
622	Aktivácia vnútroorganizač. služieb	0					
624	Aktivácia DIHM	0					
641	Tržby z predaja DIHM a DINM	0					
642	Tržby z predaja materiálu	0					
644	Zmluvné pokuty a penále	0	723	722,79			
646	Výnosy z odpísaných pohľadávok	0					
648	Ostatné výnosy z prevádzkovej čin.	208 784	549 175	549 175,49	1,00		
653	Zúct. ostat. rezerv	0	211 805	211 804,78			
658	Zúct.ostat.oprav.položiek		28 480	28 480,41			
662	Úroky	0	0	0,00			
663	Kurzové zisky	0	25	24,81			
687	Výnosy z BT od ost.subj.mimo VS	432 000	56 071	56 070,50	1,00		
688	Výnosy z KT ost. subj. mimo VS		32 941	32 941,47			
Výnosy bez transferu		3 401 000	3 997 786	3 997 785,58	1,00		
681	Výnosy z bež. transferov zo ŠR	16 200 000	16 997 013	16 997 012,67	1,00		
682	Výnosy z kap. transferov zo ŠR	0	3 526 404	3 526 404,37			
SPOLU		19 601 000	24 521 203	24 521 202,62	1,00		

Dátum: 1.3.2012

Vypracovala: Darina Pospíšová

Dátum: 1.3.2012

Schválila: Ing. Edita Pirohová